PRIČE ZA VINKA

PRIČE ZA VINKA

PRIČA S KRAJA

Čiča miča gotova je priča. I živjeli su sretno do kraja života.

Možda je mnogima ovaj početak čudan. Ali kako bi drukčije završna priča mogla počinjati nego završetkom? U našoj priči sve je naopako. To vam je poput vremeplova. Od završetka se vraćate u prošlost. Evo kako je zapravo sve počelo.

Marko je zadovoljno odložio svoje čarobne tenisice. Osjećao je ponos zbog ostvarene misije.

I otpočetka…

Marko je bio sasvim običan tinejdžer. Ničim se nije izdvajao od svojih vršnjaka. U školi dobar učenik, kod kuće poslušan sin, s malo tinejdžerskog prkosa, no sasvim dovoljno za dečka njegove dobi. Sve je počelo jednog dana kad je u izlogu ugledao nove tenisice koje su mu se toliko svidjele da ih je morao kupiti. Osjećao je kao da su ga dozivale i nudile mu se. Savršeno su mu pristajale, no ni sam nije znao da to nisu bile bilo kakve tenisice, već sasvim posebne, i to čarobne, one koje će ga odvesti u pustolovinu života.

Hodao je Marko ulicom ponosan na nove tenisice. Odjednom se tlo zatrese, vjetar zapuše, a pred njim se otvori ponor u koji upadne i koji ga odvede u nepoznato. Dugo je padao i vrištao u strahu od nepoznatog kad se odjednom nađe na pločniku neke ulice. Ulica mu se učinila poznatom, ali ne dovoljno da bi znao gdje se nalazi. Zbunjen i ustrašen, pođe naprijed u nadi da će sresti nekog tko će mu znati reći gdje se nalazi. Ulice su bile puste. Osjećaj jeze uvlačio mu se u kosti. Odjednom začuje neko šuškanje iza ugla.

– Hej, prijatelju, pst! Ovamo, ovamo! – netko ga dozva.

Marko krene prema glasu. Netko ga povuče za majicu i ubaci u kuću kraj ceste. Vrata se zatvoriše i Marko osta u mraku.

– Jesi li ti lud? Kako neoprezno hodaš ulicama! Želiš li da te otkriju? Misija će propasti ako saznaju da si stigao. – opet prošapće glas.

Marku se oči ubrzo navikoše na mrak i razabra plavokosu djevojčicu.

– Što? Što se događa? Tko si ti? Gdje sam? – zbunjeno upita.

Nemam vremena za objašnjavanje. Moramo ići dok nas nisu otkrili. Slijedi me! – reče plavokosa djevojčica i uhvati ga za ruku.

Spuštali su se podzemnim prolazima. Marko ju je šutke slijedio. Stigli su pred teška vrata i ona pokuca.

– Lozinka?– začu se iznutra.

Ona se primakne vratima i šapne ju. Teška vrata se otvoriše i njih dvoje uđoše. Marka iznenadi prizor. Unutra je bilo vrlo živo. Mnoštvo ljudi se vrzmalo. Kao da su nešto užurbano radili i pripremali se za nešto. Nije mu bilo jasno što se događa. Netom prije kupovao je tenisice, a sad se odjednom nalazi pod zemljom i slijedi djevojčicu plave kose tko zna kamo.

– Gdje je Tirint? – upita nekog usput djevojčica.

– U svom uredu. Čeka vas. – odgovori joj netko.

– Požurimo! Čeka nas. – obrati mu se djevojčica.

Marko ju posluša. Ona pokuca i uđoše u Tirintov ured. Tko god on bio.

– Dobar dan. Vidim da si stigao. Znam da nisi ugodno putovao, ali takvo je vrijeme. Bili smo očajni, morali smo te dovesti. – odjednom reče mladić njegovih godina koji se skrivao u mračnom dijelu sobe.

– Pretpostavljam da si ti Tirint. Hoćeš li mi napokon objasniti što se događa? Gdje sam? Ovo je suludo. Sanjam li? – Marko upita.

– Znam da si zbunjen, ali sve ću ti objasniti. Doveli smo te jer nam jedino ti možeš pomoći. Testirali smo mnoge poput tebe, ali jedino si ti prošao test.

– Kakav test? O čemu pričaš? – pomalo ljutito upita Marko.

Odjednom Tirint izroni iz mračnog dijela sobe na svjetlo. Marko se iznenađeno zagleda u njegovo lice.

– Pa, pa, ti, ti… – promuca.

– Da. – odgovori mu Tirint. – Ja sam ti. Ja sam jedna od tvojih verzija koja živi u paralelnom svijetu. Ovo nije tvoj svijet.

– Ma, što se ovdje događa? Sanjam li? Jesam li pao na glavu? – zbunjeno će Marko.

–Ne, nisi. Vidiš, da ti ukratko objasnim. Naše postojanje je poput mjehurića sapunice. U svakom mjehuriću nalazi se svijet, sličan onom pokraj njega, ali opet malo drukčiji. Tako je i s nama. Ja živim u svom mjehuriću, svom svijetu koji je sličan tvom. Baš poput mjehurića sapunice. Svi su nalik jedan drugom, ali nisu isti. Tako sam i ja jedna verzija tebe, a ona ulica u kojoj si se našao je poput ulice kojom prolaziš svakog dana, ali nije ulica iz tvog svijeta, ulica iz tvog mjehurića. Naime, zli Bafmanci počeli su bušiti mjehuriće i stvarati kapljice, a svijet u kapljicama sasvim je drukčiji od onog koji mi poznajemo. Tamo naša pravila ne vrijede. Stoga nam treba pomoć. Poslali smo poziv u pomoć u sve nama poznate mjehuriće, ali jedino si nas ti mogao čuti.

– Kako? – upita Marko još ne vjerujući u ono što čuje.

– Naime, samo su tebe uspjele dozvati čarobne tenisice koje smo poslali u svjetove. Priznaj, osjetio si da te dozivaju i morao si ih imati, nisi mogao dočekati da ih obuješ.

– Istina. Ali kako vam ja mogu pomoći? Ja sam sasvim običan tinejdžer.

– Ne, nisi. Posebniji si nego što misliš. Jedini si nas ti mogao čuti u tisućama svjetova u koje smo poslali tenisice. Zar ti to ne govori dovoljno?

– Ne, ne govori mi ništa. Možda uopće nisam mogao čuti vašu poruku, možda su mi se samo svidjele tenisice? Uostalom, što jedan petnaestogodišnjak može učiniti? Gdje su odrasli koji mogu spasiti svijet? U mom svijetu svijet spašavaju vojska, političari i znanstvenici. Ako su nam svjetovi slični, onda ni kod vas nije drukčije?

– Ma, pusti odrasle. Oni samo misle da vode svijet. Prave se bitke vode daleko od njihovih očiju. Oni se bave nevažnim stvarima.

– Što trebam učiniti? Mogu li se vratiti kući?

– Naravno da se možeš vratiti kući. Ako nam pomogneš, a znam da hoćeš, čarobne tenisice će te vratiti kući. To su tenisice za putovanje među svjetovima.

– Što moram učiniti?

– Moraš nam pomoći zaustaviti Bafmance.

– Kako? Zašto ti to ne možeš učiniti? Ti si ja.

– Oni očekuju mene. Zato smo i pozvali tebe. Zajedno možemo pobijediti.

– Kako? Što nam je činiti? – još jednom će Marko.

– Sara će ti pomoći prebaciti se do planine Dum. Tamo Bafmanci imaju svoj laboratorij zla. Treba ga uništiti i njihov će zli plan propasti, a naši svjetovi u mjehurićima bit će spašeni.

– Tko je Sara?– Marko će.

– Pa ja sam Sara – oglasi se plavokosa djevojčica.

Tirint i ostali iz drugog svijeta objasniše Marku plan. Uskoro on i Sara krenuše do planine Dum gdje se nalazio laboratorij zla. Sa sobom su nosili računalni virus koji je trebalo ubaciti u njihovo glavno računalo. Virus će napraviti što treba i laboratorij će biti uništen, a njihovi svjetovi će biti spašeni. Opreznim su se korakom provlačili kroz grad, pa kroz šumu, a potom uspinjali planinom kako ne bi bili otkriveni. Sara je bila stručnjak za obijanje brava. Naizgled mala, slatka djevojčica bila je prava razbojnica. Marko se odlično razumio u računala. Bio je pravi pravcati haker. Nije postojalo ništa što on nije mogao. Zato je bio prava osoba za ubacivanje virusa u glavno računalo Bafmanaca. Sara je znala tajni put koji je vodio ravno do ulaza u glavnu dvoranu laboratorija gdje se nalazilo računalo. S lakoćom je obila bravu. Bafmanci nisu očekivali nikakav napad, posebice na tom dijelu planine gdje se nalazio tajni ulaz, stoga nije bilo straže. Šuljali su se do glavnog računalnog procesora na koji je trebalo spojiti virus. Odjednom se svjetla upališe i Bafmanci opkoliše Marka i Saru.

– Tirint, mislio si samo tako ući u moj laboratorij? Ali očekivao sam te. Tvoj plan se izjalovio. – reče glavni među njima.

– Straža, vodite ih! – poviče.

– Na zapovijed, gospodaru! – odgovoriše oni i odvedoše Saru i Marka.

– Što sad? Naši svjetovi će biti uništeni. Bafmanci su nas otkrili. Nikad se neću vratiti kući. Nisam uspio. – očajavao je Marko.

– Nemoj očajavati. Smislit ćemo rješenje – tješila ga je Sara.

– Umrijet ću u nekom drugom svijetu i nitko neće ni znati da sam mrtav jer svi misle da sam Tirint.

Ubrzo se začuje zastrašujuća buka. Tresli su se zidovi, a tlo je podrhtavalo. U daljini se čula paljba iz laserskih pušaka. Odjednom jedan od poznanika iz ponora stigne do njihove tamnice i otključa ih.

– Što se događa? – začuđen upita Marko.

– Slobodni ste. Plan je uspio. Računalo je pokvareno. Njihov laboratorij je uništen. Bafmanci su pobijeđeni, a naši svjetovi spašeni!

– Ali kako?– upita Marko i u čudu pogleda Saru.

I ona je bila zbunjena.

–Tirint je poslao tebe kao svog dvojnika da prevari Bafmance, a kad su te uhvatili, mislili su da su pobijedili. Plan je bio da vas zatoče i da misle da su zatočili njega, dok je on iz skrovišta poslao virus i srušio im kompjutor. U međuvremenu smo napali laboratorij i pobijedili ih. Vi ste bili mamac, a oni su nasjeli na prevaru. Ti zapravo nikad nisi ni trebao ubaciti virus. Trebao si misliti da si poslan za to jer kad vjeruješ u to i njih ćeš uvjeriti.

Marko shvati što se dogodilo. Nije se ljutio što je poslan kao mamac. Bio je zadovoljan što je poslan da spasi svjetove. Uskoro se vrati kući uz pomoć svojih čarobnih tenisica. Tirint i Sara mu rekoše, ako opet bude željan nove pustolovine ili ih samo poželi vidjeti, neka obuče svoje tenisice i krene na put kroz svjetove.

Vraćamo se tako na početak i kraj ove priče. Čiča miča, gotova je priča. Živjeli su sretno do kraja života.

PRIČA O STRAŠNOM BIĆU IZ DRUGE DIMENZIJE

Bezimeni, strašno biće iz druge dimenzije, došao je u naš svijet. Kako je dolazio iz druge dimenzije, ljudski mu zrak nije odgovarao, pa je morao nositi zastrašujuću masku za disanje koja mu je skrivala lice. Naime, dio svog lica ostavio je u dimenziji iz koje je stigao, stoga je maska ujedno i skrivala prazninu, dio osobnosti koju je ostavio za sobom. To strašno biće odlučilo je prekršiti zakone svemira, otvoriti prolaz u prostoru i vremenu i stvoriti se u jednom od paralelnih svemira. Nažalost, taj je svemir bio baš ovaj naš.

Bezimeni se dobro skrio od pogleda. Skrio se pod zemljom, u kanalizacijskim hodnicima jednog od velikih gradova i vrebao svoju priliku. Svjetla mu nije nedostajalo, a s obzirom na to da je nosio masku, ni ustajali zrak mu previše nije smetao. Njegov plan bio je zagospodariti svijetom, uzeti duše i krenuti dalje u novu dimenziju. Tamo je htio ostvariti svoj strašni plan. I tako ponovno, beskonačno puta. Dobro je Bezimeni skovao svoj plan. Beskonačnost se postiže upijanjem životne energije svih paralelnih svemira i nakon što upije sve iz njih, oni se redom urušavaju, a Bezimeni postaje besmrtan. Beskonačnost je značila samo jedno. To bi bio kraj svega. Više ne bi bilo ničeg osim beskonačnosti. Iz svih svemira upijao bi čistu životnu energiju, a za sobom u svakom od njih ostavljao komadiće svog postojanja, kao i dio lica koje je ostavio u dimenziji iz koje je došao. Bezimeni je znao da treba uništiti vrijeme. Kad to napravi, uništit će i prostor, to neopisivo, zagonetno tkivo. Vrijeme je njegov najveći neprijatelj. Kad pobijedi njega, pobijedit će i svemir i čitavo postojanje. Otkinuti vrijeme od prostora, tu neraskidivu vezu, značilo je pobjedu.

Sve je bilo spremno. Nije više bilo potrebno čekati. Bezimeni je u svom skrovištu namjestio svoje sprave, sve uređaje i strojeve, one poznate i nepoznate najboljim istraživačima i znanstvenicima te krenuo raditi što je isplanirao. Sve je dobro izračunao, provjerio i izmjerio. Znao je da je bit naše dimenzije, ovoga našeg svemira, u jednoj maloj nedjeljivoj čestici od koje se tvori sve u našem svijetu, od čovjeka do zgrada, automobila, cvijeća, planina i životinja. Ta najmanja čestica tvorila je baš sve. Uvijek je bila ista i nepromjenjiva, samo način na koji se slagala tvorio bi drukčije stvari i bića. Dobro je Bezimeni znao da se najveća energija krije upravo u toj maloj čestici te, ako uništi tu jednu česticu, jedna za drugom uništit će se sve. Sve što postoji počet će nestajati oslobađajući pritom nezamislivu energiju koju će Bezimeni upiti.

Bezimeni je krenuo. Usmjerio je zraku iz jednog od svojih uređaja. Hodnici pod zemljom počeli su se tresti, a tlo podrhtavati. Tutnjava je bivala sve jačom. Bljesnu zasljepljujuća svjetlost. Prva titrajuća čestica se razlomi. Uskoro se za njom razlome i ostale. Znao je Bezimeni da se grad nad njim lagano urušava. Osjećao je energiju koja tim uništenjem prelazi na njega i jača ga.

– Uništit ću te! Zauvijek ću uništiti prokletu vezu prostora i vremena! To tkivo svemira! Hahaha!

Upijao je u sebe živote i sudbine tisuća ljudi. Jačao je i jačao. Sjećanja mnoštva umrlih prelazila su u njega. On se pretvarao u njih, a oni su nestajali kao da nikad nisu ni postojali. Dok se zadovoljno šepirio nad svojim gotovo ostvarenim planom, jedna ga energija postojanja prene. Bila je to nevina djevojčica koja je plakala jer je izgubila roditelje. Nešto u njezinim čistim, iskrenim suzama dirne ga u srce. Koliko god je ona tiho plakala, toliko je glasno vrištalo njegovo srce zbog njezine sudbine. Kao da ga je ona podsjetila na njegovo davno izgubljeno djetinjstvo i usamljenost koja mu je napunila oči suzama kad je izgubio roditelje. Upravo kad su se osušile njegove suze, smislio je plan. Plan je u tom davno zaboravljenom i izgubljenom djetinjstvu bio da nikad više ne bude sam. Neće biti sam jer će uništiti sve, jer ako ništa ne postoji, ne možeš biti sam, jer nema ni tebe. Ali ujedno će sve postojati, a postojat će i on i to tako da sve bude u njemu i da postoji samo on i postojanje u njemu. Bio je to najbolji plan koji je itko smislio u svim dimenzijama i u bilo kojem paralelnom svemiru. Dugo je radio na svom planu, računao, eksperimentirao i gradio. Kad je pao prvi svemir, počeli su padati mnogi pa i ovaj naš.

Međutim, u suzama te male, nevine djevojčice potpuno se izgubio. I prvi put je počeo sumnjati u ispravnost svog plana. Njegov plan je bio u isto vrijeme okrutan i milosrdan. On će uništiti sve kako bi se osvetio za izgubljene roditelje i samoću – to je bila okrutnost njegova plana, ali isto tako će ujediniti sve u sebi, da više nitko ne bude sam i usamljen, da svi budu okupljeni u njemu – to je bio milosrdni dio plana.

No sad je posustao. Zaustavio je daljnje uništavanje tih malih čestica i izronio iz prostora pod zemljom na površinu u razrušeni grad kako bi našao tu djevojčicu.

Dugo i bezuspješno ju je tražio i dozivao po ruševinama grada. Znao je da će se, kad je nađe, ona prepasti zbog zastrašujuće maske koja mu je skrivala lice.

Nakon duge i teške potrage, ugleda ju kako stoji usred ničeg i bolno, bez glasa plače. Srce mu se slomi od tuge nad njezinom sudbinom, onako snažno kao kad je on uništavao najmanju česticu od koje je sve stvoreno. I kao kad se pri uništavanju te male, strunaste, titrajuće čestice oslobađa velika količina energije, tako se iz njegova slomljenog srca oslobodi velika količina neopisive topline. Bila je to ljubav! Zagrli djevojčicu tako snažno s namjerom da ju utješi, baš kako je on trebao nekoga da ga zagrli i utješi kad je

ostao bez roditelja. Ona mu vrati zagrljaj.

Bezimeni sasvim odusta od svog plana. Odluči ostati u našoj dimenziji, u paralelnom svemiru i živjeti s djevojčicom. Uskoro je sasvim odbacio masku kojom je skrivao lice, a na onom dijelu gdje mu je nedostajao dio lica, djevojčica mu nacrta osmijeh.

SVEMIRSKA PRIČA

Svemirski brod kapetanice Lucy skrio se iza asteroidnog pojasa i čekao da brod zlih Lorijevaca nestane u svemirskim dubinama. Ti svemirski pljačkaši nisu se ničeg bojali. Dobro je to znala kapetanica koja je, trenutak prije no što će ih otkriti, skrila svoj brod u asteroidni pojas cX342 i prekrila signal njihovih senzora.

Lorijevci su napustili izmaglicu Netlix i skočili u međuprostor. Kapetanica Lucy napokon je mogla odahnuti. Posljednja tri mjeseca bježala je od tih svemirskih gusara. Naime, korumpirani kralj Lorijevaca Veliki Zorg ponudio je tri tisuće litijevih latinuma za njezinu glavu i svi plaćenici te galaksije tragali su za njezinim brodom.

No krenimo otpočetka. Što se zapravo dogodilo i zašto je Veliki Zorg raspisao tako veliku nagradu za njezinu glavu?

Kapetanica Lucy bila je usamljena duša. Dugo je plovila svemirskim bespućima i bavila se isključivo svojim istraživanjima geoloških sustava asteroida i kometa. Njezinu posadu činio je samo strojar Brafmix s planete CR567, kako su je ljudi označavali, jer nisu mogli izreći njezino pravo ime. Ljudskom rodu bilo je lakše klasificirati stvari, bića i pojave serijskim brojem pa su tako učinili i s planetom strojara Brafmixa. Osim njega, bili su tu ljudi s planeta Zemlje, doktorica Julien Lore i Patrick Jung, prvi časnik i također veliki istraživač.

Brod kapetanice Lucy nikad nije bio zanimljiv plijen plaćenicima. Osim kamenja i pokojeg kristala, na brodu nije bilo ničega zanimljivog ni vrijednog krađe, a sam istraživački brod bio je već zastarjela serija svemirskih plovila. Stoga je kapetanica mogla nesmetano istraživati asteroide i komete. Do jednog dana kada se sve promijenilo.

Uzevši uzorke iz oblaka asteroida koji su se zadržavali oko prvog tripleksa galaksije Komen, Lucy je naišla na zapanjujuće otkriće. Naime, upravo je od tih uzoraka kapetanica mogla sintetizirati litijev latinum, najcjenjeniju valutu naše galaksije. No kemijska formula tog procesa bila je poznata samo njoj. Poruku koju je poslala Vrhovnom vijeću znanstvenog konzorcija galaksije presreli su upravo Lorijevci i tako je sve započelo. Veliki kralj Zorg morao je doći do formule i iz tog oblaka asteroida, pokraj prvog tripleksa galaksije Komen, napraviti svoju tvornicu litijev latinuma. Bez Lucyne formule asteroidni oblak bio

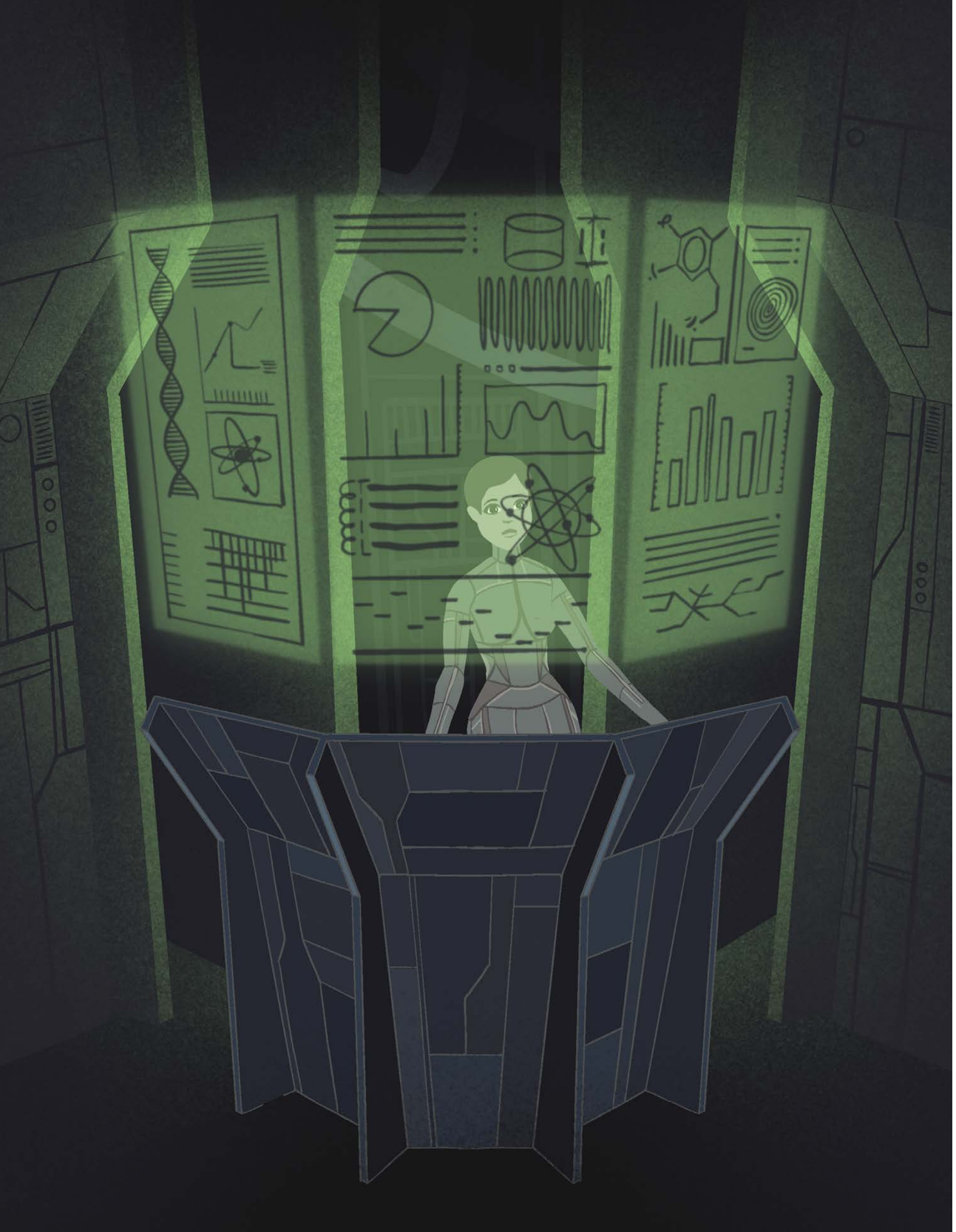

je bezvrijedan. Zašto je samo iz tog oblaka asteroida bilo moguće sintetizirati litijev latinum, nikom nije bilo jasno. Veliki je Zorg djelovao brzo i svi su plaćenici u galaksiji krenuli u potragu. Naravno, nikom nije otkrio zašto je njezina glava ucijenjena jer bi to značilo opasnost u slučaju da se netko prije njega dočepa formule. Zapovijed je bila jasna – dovedite mi živu kapetanicu Lucy s istraživačkog broda za asteroide i komete. Uzalud je pokušavala poslati poruku Galaktičkoj policiji da je u opasnosti, Zorg je dobro nadzirao prostor, vrijeme i međuprostor. Svaka poruka bila je presretnuta prije no što je stigla do odredišta. Tako dolazimo do početka ove priče i odgovora na pitanje zašto se Lucy skrivala u asteroidnom pojasu cX342.

Malobrojna posada bila je očajna. Znali su da Veliki Zorg neće odustati sve dok ju ne zarobi. Galaktičku policiju ne mogu pozvati, a ni kući ne mogu stići sigurno od tih silnih zasjeda koje je Zorg postavio po galaksiji. O istraživanjima više nije bilo ni riječi, ona se više nisu mogla provoditi, a cilj je bio spasiti živu glavu. Uostalom, Zorg je tražio Lucy, a životi ostalih bili su mu bezvrijedni. Znala je to dobro njezina posada i zato su bili još očajniji. Dati formulu Zorgu svojevoljno također je bilo ravno samoubojstvu. To bi značilo žrtvovati čitavu galaksiju za život četvorice što kapetanica Lucy nije mogla dopustiti. Ako se Zorg dočepa formule, imat će novac, moć i zagospodarit će čitavom galaksijom, a takva vladavina značit će samo jedno – smrt pravde. Svi stanovnici postat će robovi u njegovoj tvornici litijeva latinuma.

Lucy je više od svega imala osjećaj za pravdu. Zbog toga je čvrsto odlučila da se Zorg neće domoći formule iako bi to značilo da će ona umrijeti. Prije toga trebalo je osmisliti plan kako spasiti živote članova njezine posade.

Umorna od višemjesečnog skrivanja, ponudila je posadi da ih ostavi na jednom od obližnjih, nastanjenih planeta, a ona će otići ravno ka Zorgu i predati mu se. Reći će da mu je donijela formulu, a potom će ga usmrtiti, kako se ne bi ostvarila strašna sudbina da on zavlada galaksijom. Posada je jednoglasno odbila njezinu ponudu. Odlučili su s njom ostati do kraja te skovaše zajedno plan kako prevariti Zorga.

Znali su da treba djelovati mudro. Skrivenu poruku poslali su još jednom Galaktičkoj policiji i pritom im otkrili gdje se skrivaju. Znali su da Lorijevci sve nadziru i da će i ovu poruku presresti. Poslati direktno Zorgu poruku moglo bi ga navesti na sumnju, stoga je ovo bilo mudrije. Preostalo im je samo čekati.

Imali su pravo. Uskoro ih okružiše plaćenički brodovi. Posada je bila zarobljena i odvedena ravno pred Zorga.

Unatoč hrabrom držanju kapetanice i upornom inzistiranju nije mogla nagovoriti Zorga da oslobodi članove njezine posade. Oni su odmah kao robovi prevezeni na oblake asteroida koji su se zadržavali negdje oko prvog tripleksa galaksije Komen, kako bi radili

na iskopavanju. Kapetanica je odvedena u laboratorij kako bi od uzoraka sintetizirala litijev latinum za Zorga.

Jednog dana kad je Zorg bio u obilasku svoga vrijednog laboratorija da vidi kako napreduje Lucy, ona odluči djelovati. Pozove ga da pogleda najčišći litijev latinum koji je uspjela ekstrahirati iz posljednje pošiljke s asteroida. U trenutku kada se Zorg približio litijevu latinumu, ona na njega baci otrovnu prašinu. Zorg jaukne i od boli se sruši na pod. Oči su mu bile spržene i sirovi litijev latinum lagano je pržio njegovo tijelo dok je umirao u mukama.

Lucy ga gurne u prešu i on sasvim nestane. Prije nego što su čuvari primijetili što se događa, ona uzme izviđački brodić objašnjavajući da ima dopuštenje od Zorga da posjeti oblak asteroida iz kojeg se izvlači sirovina. Tamo naredi čuvarima, kao glavna Zorgova stručnjakinja za litijev latinum, da joj dovedu članove njezine nekadašnje posade koji su sad kao robovi radili na iskopima.

Objasni im da su joj oni potrebni za nastavak istraživanja u laboratoriju. Budući da je bila glavna Zorgova stručnjakinja, nitko joj se nije suprotstavio. Izviđačkim brodom skočiše u međuprostor.

Lorijevcima nije dugo trebalo da shvate što se dogodilo. Ubrzo su svi njihovi brodovi bili u potrazi za njom. Lucy napokon uspije poslati poruku Galaktičkoj policiji i Zorgov pakleni plan je bio otkriven. Lorijevci su i dalje bili u potrazi za Lucy i njezinom posadom. Jedan od tih plaćeničkih brodova ih pronađe. Započne paljbu laserima na njihov mali izviđački brod i pretvori ih u prah.

Kapetanica Lucy i njezina posada zauvijek nestanu. Iz zvjezdane prašine nastali su i u nju se vratili. U njihovu čast Veliko vijeće galaksije, nakon što je kaznilo zle Lorijevce, dade postaviti obavijesnu sondu baš pored toga asteroidnog oblaka kraj prvog tripleksa galaksije Komen.

Svaki svemirski brod koji je prošao onuda primio bi govornu poruku o hrabrom djelu kapetanice Lucy i njezine posade zato što je spasila galaksiju od ropstva i uništila Velikog Zorga. Bio je to spomenik njihovu junaštvu za sva vremena.

PRIČA O MJESECU

Zna li itko zašto psi laju na Mjesec? Zašto miševi misle da je Mjesec od sira? Zašto se za punog Mjeseca diže plima? Neki će reći da psi laju na Mjesec jer su njihovi davni preci, koji su putovali svemirom, tamo zakopali mnogo kostiju. Miševi misle da je od sira zato što ponekad ima tako divan žućkasti sjaj, a plima se diže zbog privlačnih sila između našega planeta Zemlje i njezina prirodnog satelita Mjeseca. Dobro, neka im bude tako.

No koja je prava priča o Mjesecu? Zna li ju itko? Svi uvijek pričaju priče o Marsu i njegovim malim, zelenim stanovnicima Marsovcima. Zašto se nikad nitko nije usudio napisati priču o našim susjedima, malim, žućkastim, sjajnim bićima koja žive na Mjesecu? Jesu li od sira? Jesu li iskopali one kosti što su davno zakopali pseći preci? Kako li se zovu? Mjesečari? Mjesečani? Neka u ovoj priči budu Mjesečani, a ne Mjesečari, da ne bi netko pomislio da je ovdje riječ o ljudima koji se bude usred noći i u snu hodaju.

Nitko na Zemlji nikad nije slutio kako buran život na Mjesecu vode njegovi stanovnici Mjesečani. Ni onda kada se prvi čovjek spustio na Mjesec, uzviknuo: – Ovo je mali korak za čovjeka, a veliki za čovječanstvo! – i postavio zastavu. Mjesečani nisu otkriveni. Dobro su se znali skrivati od znatiželjnih pogleda i nepozvanih gostiju.

Živjeli su u nizu kratera koji su povezivali čitavi Mjesec, a nalazili su se malo ispod površine.

U jednom od tih nepreglednih kratera živio je mali, sjajni Mjesečanin zvan Zjo Zjo. Nije bio nalik ostalima. Bio je on pravi mrgud. Vječno zanovijetalo. Ništa mu nije bilo po volji. Nikad se nije odazivao na zabave koje su ostali Mjesečani organizirali. Boljih zabava u Sunčevu sustavu od onih na Mjesecu nije bilo. Istina je da je bilo uzbudljivo spuštati se s jednog Saturnova prstena na drugi, nešto poput dječjeg tobogana, ali to je sve što je Saturn mogao pružiti. No o zabavama na Mjesecu pričalo se cijelu solarnu godinu. Toliko sjaja, ukusa i profinjenosti.

No to nije bio život za Zjoa Zjoa. On je sve to svojevoljno propuštao. Unatoč tome njegovi prijatelji Mjesečani nisu samo tako lako odustajali i odlučili su ga promijeniti. Organizirali su najbolju zabavu dosad. Bilo je to nešto najveselije, najluđe i najsjajnije. Cijeli

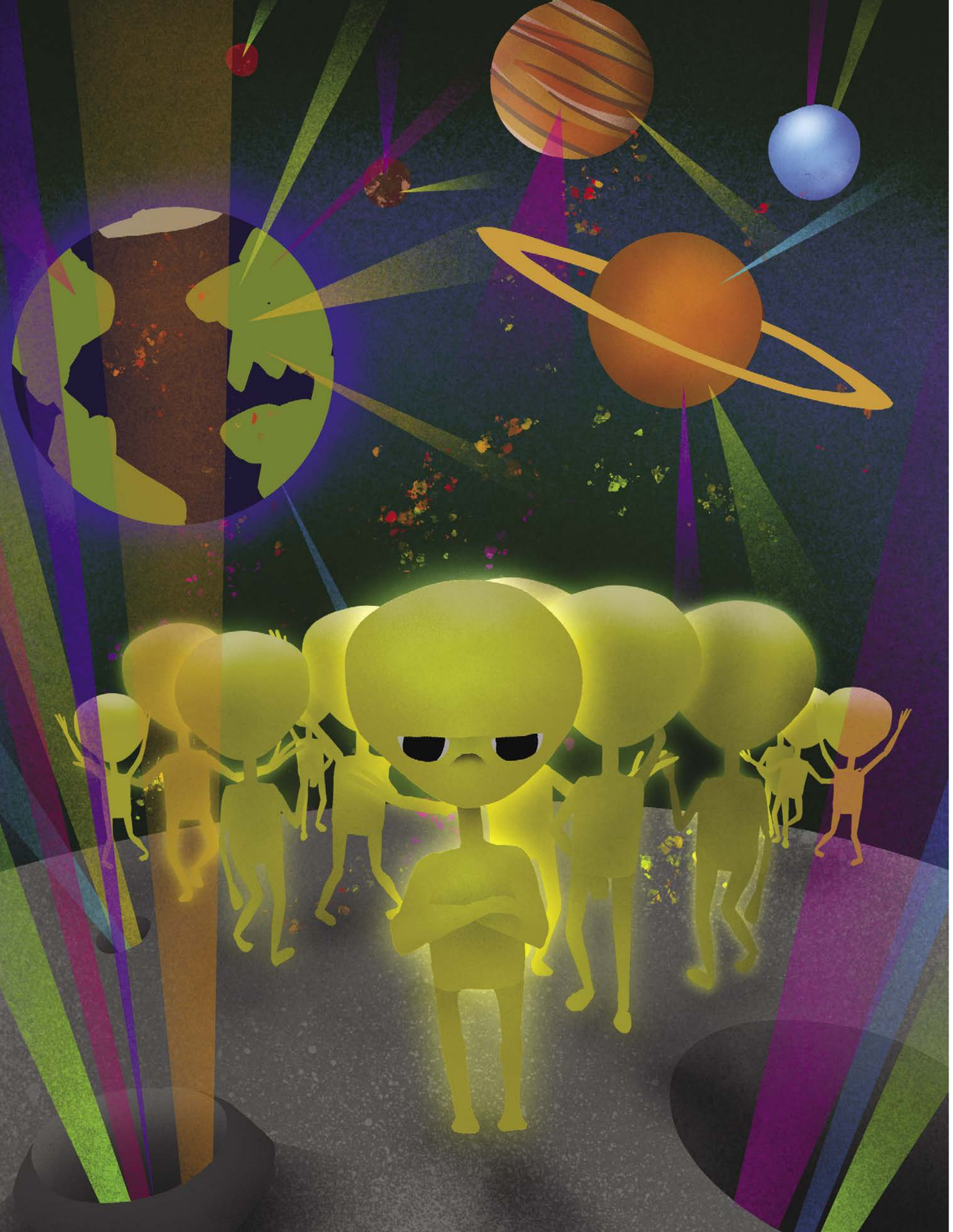

Sunčev sustav je zaplesao u veselju te zabave.

Merkur je baš zbog te zabave još više izdužio svoju orbitu kako bi što bolje mogao vidjeti što se događa na Mjesecu. Venera je pak bila ljubomorna što je Mjesec tako sjajan te ona zasjaji još više kako bi bila najsjajniji planet na nebu i kako bi opravdala svoj naziv Danica. Mjesečina na Zemlji bila je zadivljujuća. Plime su bile veće no ikad, a psi su glasno zavijali kada su ugledali Mjesec onako pun na nebu. Mars uhvati ritam Mjeseca i zapleše kozmički ples sa svoja dva pratitelja Deimosom i Phobosom, a Jupiter onako velik i trom mogao je samo slušati što se u susjedstvu događa. Plinoviti Saturn zavrti svoje prstenove kako bi se pridružio veselju što je dopiralo s Mjeseca. Hladni Uran sramežljivo zasjaji svoje svijetle oblake od kristalića metana, dok se Neptun potpuno otkači sa svojim olujama i vjetrovima. A onaj patuljasti Pluton što mu nedavno zabraniše da se druži s ostalim planetima, otpleše sa svojim Haronom najluđi ples pa nek vide ostali koga su izbacili iz društva.

Dok je Sunčev sustav ludovao u ritmu zabave s Mjeseca, Zjo Zjo se nije pridružio. Njegovi prijatelji Mjesečani su ga uzalud pokušavali razveseliti jer se mrgud nije htio predati.

Naposljetku odustaše. Neki se jednostavno ne mogu promijeniti. Prihvatiše ga onakvim kakav jest. Kako bi mu pokazali što propušta, po cijeloj površini Mjeseca oslikaše njegovo mrgodno lice da se zna da svaka zabava ima svog, što bi se reklo, partybreakera.

Stoga, draga djeco, kada pogledate nebo noću i učini vam se da na Mjesecu vidite obrise nekog lica, to je lice Zjoa Zjoa koji se namrgođen odbija pridružiti zabavi.

PRIČA O NEPTUNU I NJEGOVOJ DRUŽINI

Jeste li se ikad pitali zašto je Neptun morska prostranstva odlučio zamijeniti svemirskima? Što je toga starorimskog boga mora potaknulo da se digne iz modrih dubina visoko među zvijezde?

No, nije se uzdigao samo on već i čitava njegova svita, i to njih četrnaest. Triton, Nereida, Protej, Najada, Talasa, Despina, Galateja, Larisa, dok ostalima u svojoj pratnji ime ne otkri. Što je to tako uzburkalo more da je postalo prenemirno i za samoga svog boga?

Prijašnji morski bog Protej bio je već starac. Davno se povukao i ostavio morske dubine u rukama Neptuna. Budući da je bio čuvar zvijeri, uvidje jednog dana da se njegove morske nemani nečeg jako plaše. Prvo se obrati Talasi za pomoć. Kao samo more, Talasa je sigurno morala znati odgovor. No ustrašena, ona mu odbije bilo što reći.

Potom pozove Tritona i sve morske nimfe, ali i oni se prestrašeni razbježaše. Ne preosta mu ništa drugo nego ravno pred Neptuna. Trebalo je upozoriti boga mora da su morske dubine postale nemirne te da se nešto čudno događa. No Neptuna ne nađe u njegovim dvorima. Protej se sasvim izbezumi od straha. Što se to događa?

Naposljetku začu strašnu buku. Morske su se dubine tresle. Zvučalo je to poput prave bitke. Ribe su se već odavno razbježale, školjke začahurile, a puževi i rakovi povukli u svoja staništa. Strašan se boj bio.

Krater vulkana otvorio se u morskoj dubini i iz njega je izašao Taumant koji je odlučio zavladati morem i preoteti prijestolje Neptunu. Strašno su se borila njih dvojica. Malo je bio bolji Neptun, a malo Taumant, dok na kraju Taumant sasvim ne savlada Neptuna.

Posramljeni i ranjeni Neptun bio je protjeran iz mora sa svom svojom svitom. Nova vladavina stupila je na snagu. Morem i svim pod njim vladao je novi bog. Strašni Taumant!

Neptun postiđen pobježe na nebo, i to tako daleko da ga je bilo nemoguće pronaći. Postao je posljednji i najhladniji planet u Sunčevu sustavu. Sačuvao je plavu boju kako bi ga uvijek podsjećala na morske dubine, a velika tamna pjega na južnoj polutci planeta ožiljak je od borbe s Taumantom. Sva svita pretvori se u njegove prirodne mjesece.

Toliko je bio posramljen da se dobro skrio od bilo kakvih pogleda, a otkriven je tek matematičkim izračunima i prvi je tako otkriven planet.

PRIČA O TOME KAKO JE SATURN DOBIO SVOJE PRSTENOVE

Starorimski bog Saturn bio je vrlo zločesto stvorenje. Bio je sin oca neba Cela i majke Zemlje Terre. Ničeg se nije bojao, a vlastitog oca je kastrirao kako bi se domogao trona i zagospodario svemirom.

Njegova zloba tu nije prestala. Nakon što se oženio za Ops i s njom dobio djecu, od straha da ga njegova vlastita djeca ne bi svrgnula s vlasti i zagospodarila svemirom, sve ih proždere. Očajna Ops uspije sakriti sina Jupitera pred strašnim Saturnovim djelima.

Jupiter je stasao u snažna mladića. Obećao se osvetiti ocu. No ni Saturn nije mirovao. Neumorno je tražio sina kako bi ga uništio kao i ostalu djecu. Svi bogovi su se bojali Saturna. Svi su se nadali da će se jednog dana Jupiter vratiti i pobijediti Saturna, ali nitko od njih nije mogao ništa učiniti s obzirom na to koliko su bili preplašeni Saturnovim likom. Mogli su se samo zavući u svoje domove.

Jednog dana snažne munje proparaju nebo. Bio je to Jupiter koji se vratio kako bi osvetio svoju braću i svrgnuo s vlasti svog okrutnog oca. Gromovi su grmjeli, a zemlja se tresla. Ostali se bogovi još više kukavički povukoše. Samo su kutrili i čekali ishod. Jupiter je bio prepušten sebi,ali nije strahovao.Znao je da Saturn mora pasti. Zakrviše se. Bitka koju su vodili bila je bitka svih bitaka. Bio je to pravi rat za vlast u svemiru. Njihov sukob bio je nešto najkrvavije što su ljudi i bogovi vidjeli. Kao da su se borili najljući neprijatelji, a ne otac i sin. Tukli su se, grizli i režali jedan na drugoga. Odlično se držao Saturn, hrabro je napadao Jupitera, dok ga odjednom Jupiter nije savladao munjama koje iscijediše iz njega svu snagu. Jupiter nije imao nimalo milosti prema svom ocu. Nemilosrdno ga osakati kao što je to prethodno i Saturn učinio svom ocu Celu. Jupiter uškopi Saturna i protjera ga. Oduzme mu svu božansku moć i dušu.

Za kaznu ga protjera na nebo i okuje mnogobrojnim prstenovima da se nikad ne izvuče iz svoje kaznionice. Postavi 62 čuvara da ga danonoćno čuvaju kako ne bi pobjegao od svoje strašne sudbine. Njegovu kaznu posebno nagleda brat mu Titan. Najveći mjesec koji kruži oko njega. Saturna pretvoriše u plinovitog diva tako da ništa materijalno ne ostane za njim, da se sve raspline u prašinu i vjetar, da se sva ta zloba više nikad ne materijalizira.

Ljudi mu posvetiše jedan dan u tjednu i to subotu kako bi ih uvijek iznova podsjećala na njegovu neograničenu zlobu te kako bi bila upozorenje svima da odustanu od sličnih postupaka jer će kazna biti zastrašujuća. Baš kao ona Saturnova kojeg okovaše prstenovima na nebu.

Saturn je bio pobijeđen. Novo je doba došlo. Jupiter je postao vrhovnik. Postao je vladar bogova i svemira. Svi ostali bogovi izvukoše se iz svojih skrovišta i pokloniše se novom vladaru.

PRIČA O POTRAZI

– Gle, eno zvijezda padalica! – netko usklikne.

Zvijezda padalica još više zasjaji kako bi što dulje ostavila svoj trag na nebu te kako bi njezin let vidjelo što više ljudi. Potom još malo zatreperi i sasvim nesta. Nebo osta tamno i zvjezdano. Ljudi su još neko vrijeme zurili u nebo ne bi li ugledali još koju padajuću zvijezdu, ali nijedna se ne odluči na svoj brzi ples nebom. Potom nastaviše svaki svojim poslom.

No, ne i mala Greta. Nije htjela samo tako prestati gledati u nebo. Njezinoj znatiželji nije bilo dovoljno samo vidjeti zvijezdu da pada i zaželjeti želju. Ne. Mala Greta nije htjela tako. Htjela je znati odakle dolazi zvijezda padalica, zašto pada, kamo pada i što se s njom događa kad padne.

Stoga se jednog dana odluči u potragu. U potragu za zvijezdom padalicom.

Bila je kasna večer u kolovozu. Svi su očekivali zvjezdani vatromet na nebu. Bili su to dani „suza svetog Lovre“. Greta namjesti svoj teleskop koji je dobila od ujaka za prošli rođendan i počne promatrati Perzeide. Naime, ti djelići kometa sudaraju se s molekulama atmosfere i taj iznimno jak sudar proizvodi svjetlo. Taj roj je golemi oblak dug više od milijun kilometara s milijardama sitnih kometa koje ćemo gledati još godinama na nebu kao zvijezde padalice ili repatice. Dobro je svoje lekcije iz astronomije naučila Greta, ali neki odgovori jednostavno je nisu zadovoljavali.

– Ne može to biti tako. Tako jednostavno i obično. Gdje je čarolija u svemu tome? – mislila je u sebi promatrajući nebo. Divan trepćući rep jedne od zvijezda zasjaji nebo. Bila je to najljepša repatica te večeri.

– O, ti mora da si stvarno posebna. – pomisli Greta i još više izoštri leće na svom teleskopu. U jednom joj se trenutku učini da vidi prelijepu zlatokosu ženu na nebu odjevenu u zvjezdani sjaj.

– Što je pak sad to? – upita se Greta.

– A ne, nećeš mi pobjeći, ne ovaj put– nastavi te sklopi svoj teleskop i uputi se u

potragu. Dugo je hodala i tražila zvijezdu.

– Znam da je pala ovdje negdje. Znam da jest. Dobro sam ju vidjela.

Ubrzo u šumi pokraj mora ugleda sjaj.

– To mora da je ona. Moja zvijezda.

I tamo je doista bila zvijezda. Najljepša zvijezda koja je pala na zemlju. Zlatokosa djevojka odjevena u zvjezdani sjaj.

– Jao! Pa ti me vidiš! – vrisne djevojka zvjezdanim glasom i pokuša se skriti među stabla u šumi.

– Naravno da te vidim. Ne boj se! Nemoj se skrivati! – reče joj Greta.

–Nikad me nitko od ljudi nije vidio. – sramežljivo će djevojka.

– Ali ja te vidim. – na to će Greta.

– Kako?

– Jesi li ti ona? – upita je Greta.

– Da, ja sam zvijezda.

– Znala sam. – zadovoljno će Greta i nastavi: – Znala sam da su priče o Perzeidima i komadićima kometa gluposti i izmišljotine. Ispunjavaš li želje?

– Ne. Ja sam samo zvijezda što je pala na zemlju. Prije no što sunce stigne na obzor ja ću postati zvjezdani prah i ništa više.

– Koje li užasne sudbine! Može li se išta učiniti? Kako da te spasim?

– To je jednostavno tako. Ja sam zvijezda i pala sam na zemlju. Od zvjezdanog praha sam stvorena i u zvjezdani prah ću se vratiti. Zamisli samo koliko je mojih sestrica na nebu, a nemaju priliku stići na Zemlju nego sve gledaju s visoka i maštaju da jednom prohodaju pod nebeskim svodom. Mnoge od nas nikad neće sići. Ja sam imala tu čast da padnem i osvijetlim nebo, prohodam zemljom, pomirišem miris bora i dotaknem more.

– Ja i dalje mislim da je to strašna sudbina.

– Svi smo mi satkani od zvjezdane prašine. Ti, ja, moje sestrice i čitava tvoja zemlja. I prahu ćemo se vratiti. Sve nas to čeka. Neke prije, neke kasnije. Nije to uopće strašna sudbina. Pogledaj, tebe sam upoznala. – reče tako zvijezda i pomiluje je zvjezdanom rukom po čelu.

– Zvijezdo, možeš li mi ispuniti želju?

– Ali mi ne ispunjavamo želje.

–Moja želja je da ostanem s tobom do jutra.

– Može. – reče zvijezda i uhvati Gretu za ruku. Na obali mora sjedile su tako do jutra i uživale u svemu. Mirisu bora, dodiru mora i u tome što su se upoznale, a kad se sunce pojavilo na obzoru, zvijezda se morala oprostiti od Grete. U predivnom sjaju, ljepša i od same njezine pojave na nebu, zvijezda se pretvori u prah.

Bilo je to prvi put da je zvijezda padalica ispunila želju.

PRIČE SAME O SEBI

STRAŠNA PRIČA ILI PRIČA KOJA SE BOJI

Bila jednom jedna strašna priča. Bila je toliko strašna da se bojala sama sebe.

U toj strašnoj priči bilo je sve što je potrebno da jedna priča bude strašna.

Tako sam vam htjela sada ispričati strašnu priču, ali ona je toliko strašna da su se slova prepala i skrila se s papira, a glas mi je utihnuo od straha...

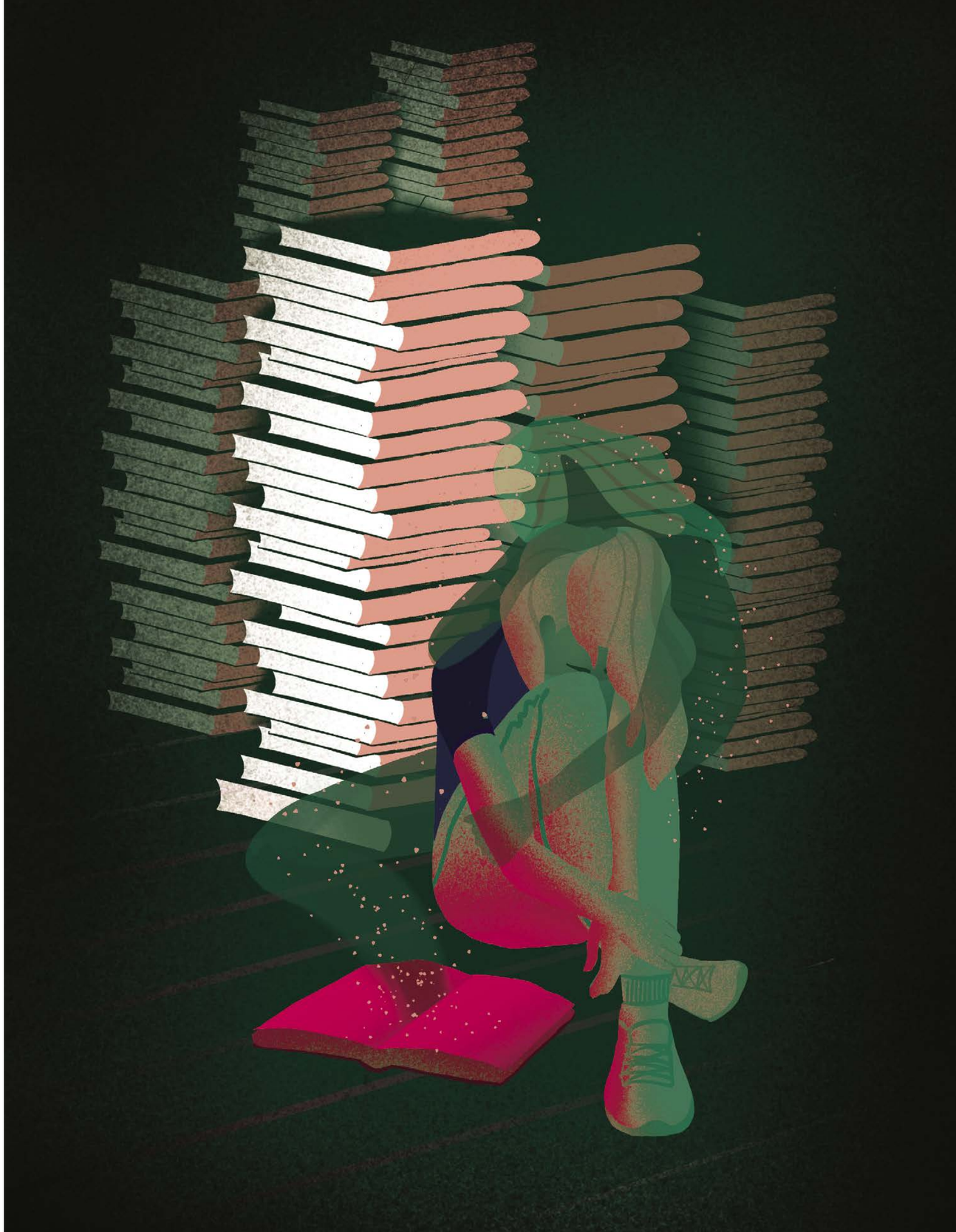

SRAMEŽLJIVA PRIČA

Bila jednom jedna sramežljiva priča. Bila je toliko sramežljiva da se neprestano skrivala. Skrivala se među stranicama drugih priča, u rečenicama drugih bajki i među listovima drugih knjiga. Bila je ona toliko sramežljiva da ju nikad ni jedan čitatelj nije pročitao.

Jedne noći mala Petra nije mogla spavati. Zamoli mamu da joj za laku noć pročita priču. Mama uzme s police baš onu knjigu u kojoj se skrivala sramežljiva priča. Otvori je i krene čitati, ali papir je bio prazan jer se priča ponovno skrila .

– Mamice, što je? Zašto mi ne čitaš? – upita Petra.

–Djevojčice moja, ovo je neka prazna bilježnica zalutala među tvoje knjige. Uzet ću drugu.

– Ne, nemoj, majčice. Hoću baš tu.

– Ali ovdje nema ničeg osim praznih stranica – odgovori joj mama.

– Ne, nije istina, majčice. Tu je napisana prava, pravcata priča. Samo se moraš jako potruditi da je vidiš i pročitaš.

– Ali… – mama i ne dovrši kad je Petra prekinu. Uzme onu sramežljivu priču što se sakrila sa stranica njezine knjige i počne čitati.

– Evo ovako, vidiš, mamice. Bila jednom jedna sramežljiva priča…

Čuvši to, ona sramežljiva priča se malo ohrabri. Prvi put je netko prepoznao da je ona sramežljiva i da se skriva. Stoga se odluči pokazati Petri u svojoj punini, svoj ljepoti svojih riječi i rečenica.

Mama uzme knjigu i nastavi čitati. Bila je to najljepša priča koju je Petra čula. Sretna i zadovoljna usnu divan san. Od tog dana sramežljiva priča više nije bila sramežljiva, već se pokazala svakom djetetu koje je imalo bujnu maštu i moglo zamisliti najljepšu priču.

NESRETNA PRIČA

Dugo je Nesretna priča skupljala prašinu na polici s knjigama. Nitko je nije htio uzeti u ruke i pročitati. Nesretna je priča bila toliko tužna da bi svatko nakon jedne ili dvije pročitane rečenice počeo plakati. Bila je toliko tužna da je svojim riječima otapala i najtvrđa srca. Upravo zato što je bila tako tužna, nitko je više nije htio čitati. Ljudi ne vole tužne priče i tužne završetke. I naša je priča bivala sve nesretnija.

Maštala je, skupljajući prašinu na polici s knjigama, kako će jednog dana upoznati odvažnog pisca koji će je promijeniti, uljepšati i napisati joj sretan kraj. Dugo je čekala i čekala, ali njezin pisac se nije pojavljivao. Gotovo je već i odustala. Jednog dana nos joj zaškaklja sva ta silna prašina.

– Aaaapćihaaaaaaaa!– kihne Nesretna priča.

To kihanje usmjeri Tonkinu pažnju na policu s knjigama.

– Kako su samo prašnjave knjige na ovoj polici. – pomisli. – Nitko ih nije čitao godinama. Mora da su jako usamljene i nesretne kad su ovako nepročitane. Baš je šteta kad nitko ne čita knjige. Onda se njihov smisao gubi. A smisao svake knjige je da bude pročitana.

Tako reče i uzme u ruke baš onu Nesretnu priču.

– Jadnice! Kad te zadnji put netko uzeo s police, a kamoli pročitao? – obrati joj se Tonka. Njoj ta silna prašina zaškaklja nos te i ona kihne. Nesretna joj je priča mislila reći „Nazdravlje!“ kako i dolikuje pristojnoj priči, ali ipak ne prozbori ništa. Djevojčica bi se mogla prepasti i opet je vratiti na policu, da samuje i tuguje nad svojom nesrećom još godinama. Stoga Nesretna priča procijeni da je bolje da ostane tiha i neprimjetna i da se ponaša kao svaka druga knjiga na polici.

Djevojčica Tonka uzme maramicu i obriše prašinu s korica Nesretne priče.

– Nesretna priča, – prošapta kad ukloni prašinu – mora da si jako nesretna kad su ti i takvo ime dali. Mora da si još više nesretna jer si tako prašnjava i nitko te dugo nije pročitao. Znaš li se ti uopće više čitati nakon toliko dugo vremena?

–Više i ne znam što piše na stranicama moje priče. Stvarno je prošlo dugo vremena otkad je moje retke netko čitao. – pomisli priča u sebi.

Tonka otvori korice. Nesretna je priča bila jako uzbuđena. Gotovo je drhtala u djevojčičinim rukama. Zažmiri i prepusti se čitanju.

– … I kraj.– završi Tonka i zatvori korice nakon što je pročitala Nesretnu priču.

–Uh, ti zaista jesi nesretna priča. Jako si me namučila. Tako sam se isplakala. – zaključi ona. – Ali dobro. Svaka priča zaslužuje biti ispričana, a pogotovo ovako lijepa poput tebe. Uistinu si predivna priča premda si tako tužna. Ali nisu sve priče sretne. Ima i lijepih i ružnih i sretnih i tužnih. Upravo to svaku priču čini posebnom. To je bogatstvo knjige. Pregršt različitih saznanja i osjećaja. Dobro je ponekad pročitati i tužnu priču. Tako snažnu poruku nosiš u sebi, upravo zato što nas učiš da prihvatimo stvari onakve kakve zaista jesu i ustrajemo u svojoj borbi jer svijet i život nije uvijek najsretnije mjesto. Hvala ti što si me naučila tako snažnu lekciju u životu. Preporučit ću te svim svojim prijateljima. – ushićeno će Tonka nakon što je pročitala Nesretnu priču.

Nesretna priča napokon otvori oči. Osjećala se neobično. Kao da se osjećala sretnom.Sreća ne dolikuje Nesretnoj priči, ali osjećala se sretnom. Osjećala se sretnom jer je napokon pročitana do kraja i jer je prihvatila ono što ona jest – nesretna priča koja u sebi nosi snažnu poruku da ustrajemo jer i teški trenutci su dio svakodnevnog života. Nesretna priča odlučila je to svima pokazati svojim rečenicama.

PRIČA NI O ČEMU

Priča ni o čemu bila je tako naporna priča. Stalno se nametala piscima i htjela je biti napisana. Nametala se ona i govornicima i zahtijevala da bude ispričana.

Ona je mogla ovo, ona je mogla ono. Zapravo nije mogla ni ovo, ni ono. Nije mogla ništa. Mogla je zapravo biti priča o bilo čemu, svačemu pomalo, no ni o čemu konkretnom. Zato je bila priča ni o čemu. Priča ni o čemu nije imala ništa što bi imala prava priča. Nije imala početak, sredinu ni kraj. Baš ništa što bi je činilo pričom.

Tako je bila dosadna i uporna. Stalno je visila s vrha pera nekog pisca, pokušavala se oteti s vrha jezika nekog govornika. U njoj zapravo nije bilo ničeg što bi se dalo ispričati. Samo je govorila gluposti koje je željela podvaliti pod rečenice.

I sad se uporno želi nametnuti ovom papiru, ostaviti trag i napokon pokazati kako je ravnopravna s ostalim pričama. A kako kad do sad zapravo ni o čemu nije rečeno ništa, niti je išta napisano.

E, baš tako. Tako vam i glasi priča ni o čemu.

PRIČA KOJE NIJE NI BILO

Maleni Vinko bio je dobro i poslušno dijete. Svaku večer je volio prije spavanja da mu majka ispriča jednu priču za laku noć. No nije htio da ih ponavlja, uvijek je želio novu i uzbudljivu pustolovinu. Mama se trudila i svakog mu dana smišljala nove i zanimljive priče. No jednog je dana bila previše umorna od napornoga radnog dana i jedva je čekala poći spavati pa jednostavno nije mogla smisliti nikakvu priču. Koliko se god trudila, ništa joj nije padalo na pamet... Stoga predloži sinu da mu pročita neku od knjiga s polica. Sinčić se nije složio jer je sve već znao napamet i želio je nešto novo i uzbudljivo da može maštati o tome prije no što utone u slatki dječji san.

Mami tad padne na pamet lukava ideja.

–Pst! Sad tišina! Dobro se ušuškaj i pažljivo slušaj. Ovo što ću ti večeras ispričati je uistinu posebna priča. Ovo je nešto što dosad nitko nikad nije ispričao.

Maleni Vinko se sklupča i posluša majku. Majčine riječi potpuno su mu privukle pažnju i jedva je čekao nastavak. Majka počne pričati:

-– Bio jednom dječak po imenu Vinko. Bio je dobro i poslušno dijete. Svaku večer je volio prije spavanja da mu majka ispriča priču za laku noć. No nije htio slušati poznate priče, uvijek je želio neku novu i uzbudljivu pustolovinu. Mama se trudila i svakog mu dana smišljala nove i zanimljive priče. No jednog dana bila je previše umorna od napornoga radnog dana i jedva je čekala poći spavati pa jednostavno nije mogla smisliti novu priču. Koliko se god trudila, ništa joj nije padalo napamet. Stoga predloži sinu da mu pročita neku od knjiga s polica. Sinčić se nije složio jer je sve već znao napamet i želio je nešto novo i uzbudljivo da može maštati o tome prije no što utone u slatki dječji san. Iako je bila strašno umorna, mama osmisli najbolju priču dosad. Priču koja nije ni postojala. Kako priča nije postojala, nije mogla ništa ispričati, toliko je čudna i neobična bila ta priča. Bila je to priča koja nije imala priču. Stoga je mama ispriča najbolje što je mogla. Bez riječi jer priča koje nema, nije imala ni riječi.

Vinko se malo namršti, osjećao se pomalo prevareno, ali ipak je bilo pošteno jer mama je ispričala novu priču, i to onu koja ne postoji. Mama ga poljubi u čelo, pomiluje po kosi i zaželi mu laku noć.

SASVIM JEDNOSTAVNA PRIČA

Sasvim jednostavna priča je baš ležerna, poput svih jednostavnih stvari. Kao da im ta jednostavnost daje ležernost kojom zrače.

Najveća svjetska otkrića su uvijek jednostavna i ležerna. Pogledajte samo teoriju relativnosti E = m x c2. No o toj eleganciji i jednostavnosti ćete učiti kasnije i nema smisla da se sad opterećujete.

Jednostavna se priča skrila u najjednostavnijoj i najležernijoj rečenici svijeta:

– Volim te. – reče mama Vinku prije spavanja.

Uistinu bila je to najjednostavnija i najležernija priča koju ste ikad čuli.

NEMIRNA PRIČA

Znate li koliko je teško ispričati nemirnu priču? Vjerojatno ne znate kao što nisam znala ni ja, sve dok ju nisam odlučila napisati. Ona je tako nemirna da ju ne možeš uhvatiti ni za glavu, ni za rep. Malo je ovdje, malo ondje. Sad je na početku papira pa u sredini rečenice, potom je skočila do naslova pa pala na sam kraj. Njezine su riječi bile toliko zaigrane da ih se nije moglo sastaviti u rečenice. Kad god bih pokušala, to bi zvučalo nekako ovako: Bila jednom jedna čiča miča preko sedam gora i sedam mora, nekoć davno završena je priča živjela u dalekom kraljevstvu, kraljica, kralj, vila, negdje daleko, tri praščića su otpuhala kuću vuku koji je živio sa sedam kozlića.

Nemirna je priča bila toliko nemirna da se nije mogla ispričati onako kako se inače pričaju priče. Kad bismo napokon počeli kako treba, priča bi se odmah uznemirila i sasvim skrenula s teme. Poigravala se sama sa sobom i svojim rečenicama. Nije se mogla dugo ni zadržati na papiru. Nekako ju je žuljao i grebao i bolje se osjećala kad bi bila izvan njega, kao izgovorena riječ prije spavanja, ona nježna, tiha što se priča za laku noć. Međutim kad bi pomaknuli papir i odlučili je ispričati, nemirna se priča opet nije mogla držati teme. Bila je nestašna i radoznala pa je skakala na druge priče, ulijetala u druge bajke i tako stalno.

Neuhvatljiva i nemirna poput vjetra. Upravo se tako ponašala nemirna priča.

Jednog dana dođe maleni dječačić koji se, poput mene, borio s nemirnom pričom. Pokušavao ju je ispričati i napisati, no nije mu polazilo za rukom. I onda se dosjeti.

– Ti si poput vjetra. Vjetar se ne može uhvatiti. Ali vjetar pokreće vjetrenjače, vodenice i mlinove. Njegova je moć neprocjenjiva. Vjetar je pokretač koji se ne može obuzdati, no može ga se usmjeriti – i dječak prvi shvati svrhu nemirne priče. Uzaludno ju je bilo hvatati i pokušavati obuzdati, valjalo ju je usmjeriti kao pokretačku snagu za ostale priče. Tako je Nemirna priča ostala neispričana i nenapisana, ali njezina nemirna snaga pokrenula je tisuće drugih divnih priča koje su jedva čekale biti ispričane i napisane.

TAJANSTVENA PRIČA ILI PRIČA KOJU NITKO NIJE HTIO ISPRIČATI

Jeste li ikad imali tajnu za koju ste obećali da ju nikad nećete otkriti? Neke su tajne predodređene da uvijek ostanu tajne, a neke da budu otkrivene. Ova o kojoj pričamo nije ni jedna od njih. Ovo je tajna koju su proglasili tajnom samo zato da bi se saznala, a opet se i nije mogla saznati jer je bila toliko tajnovita da nitko nije znao za nju. Ovo je tajna koju je već odavno trebalo otkriti, ali se nitko nije usudio jer se bojao njezine tajanstvenosti. A svi oni koji su se usudili, izgubili su se među tim silnim tajnama tražeći ju. Ja ću vam pokušati otkriti tu najtajanstveniju tajnu, priču koju nitko nije htio ispričati. Nadam se da ćete mi vjerovati...

Kako uopće nastaje tajna? Kako znati zašto nešto treba biti tajna, a nešto ne? Gdje je granica između onog što se smije znati i onog što treba ostati u tajnosti? Gdje počinje tajna? Što je, uostalom, to što čini tajnu tajnom? I zašto uopće treba postojati tajna? Upravo ova priča, koju nitko nije htio ispričati, pokušala je odgovoriti na ta pitanja. Slijedite njezina slova i rečenice i otkrijte što je to bilo toliko dugo skrivano.

Najdalje što čovjek može zamisliti postojala je zemlja, lijepa i čarobna. Kad bismo ju mogli riječima opisati, rekli bismo da je riječ o kakvu rajskom vrtu ili vilinskoj zemlji. Skrivena daleko od neželjenih pogleda, negdje iza oblaka, gdje sunce susreće zemlju u neraskidivu dodiru vječnosti, postojala je ta ljepota. Bilo je tamo svakojakih ljepota, čuda i blaga. Vode bijahu studene i kristalne, polja zlatna, a livade najzelenije što ih je oko vidjelo. Nebo bijaše azurno plavo, mora boje safira s krunom od biserne pjene vala, a plavičasti cvjetovi na svakoj okućnici. Staze bijahu popločane samim zlatom, a krovovi kuća pokriveni rubinima crvenim kao krv.

I stanovnici bijahu sretni. Jer tko ne bi bio sretan živeći u najljepšoj zemlji koju mašta može smisliti, tamo negdje na kraju svijeta, među oblacima, daleko od svih neprilika ovog svijeta. Veselja im nije nedostajalo. Igralo se, vikalo, pjevalo i poskakivalo po cijeli dan. Ali stanovnici ove čudesne zemlje bijahu i vrijedni jer bez truda i rada ne bi bilo ni obilja ni čuda, a ni vremena za razbibrigu i veselje. Živjelo se tamo baš onako kako treba – u veselju, ali i radu. Uistinu, bila je to obećana zemlja, prelijepa daleka zemlja skrivena negdje izvan svijeta. Uistinu, bilo je to mjesto koje se samo poželjeti može, poput nekoga čarobnog sna ili pak najživopisnije mašte. Stoga ćemo joj u ovoj priči nadjenuti ime Zemlja mašte.

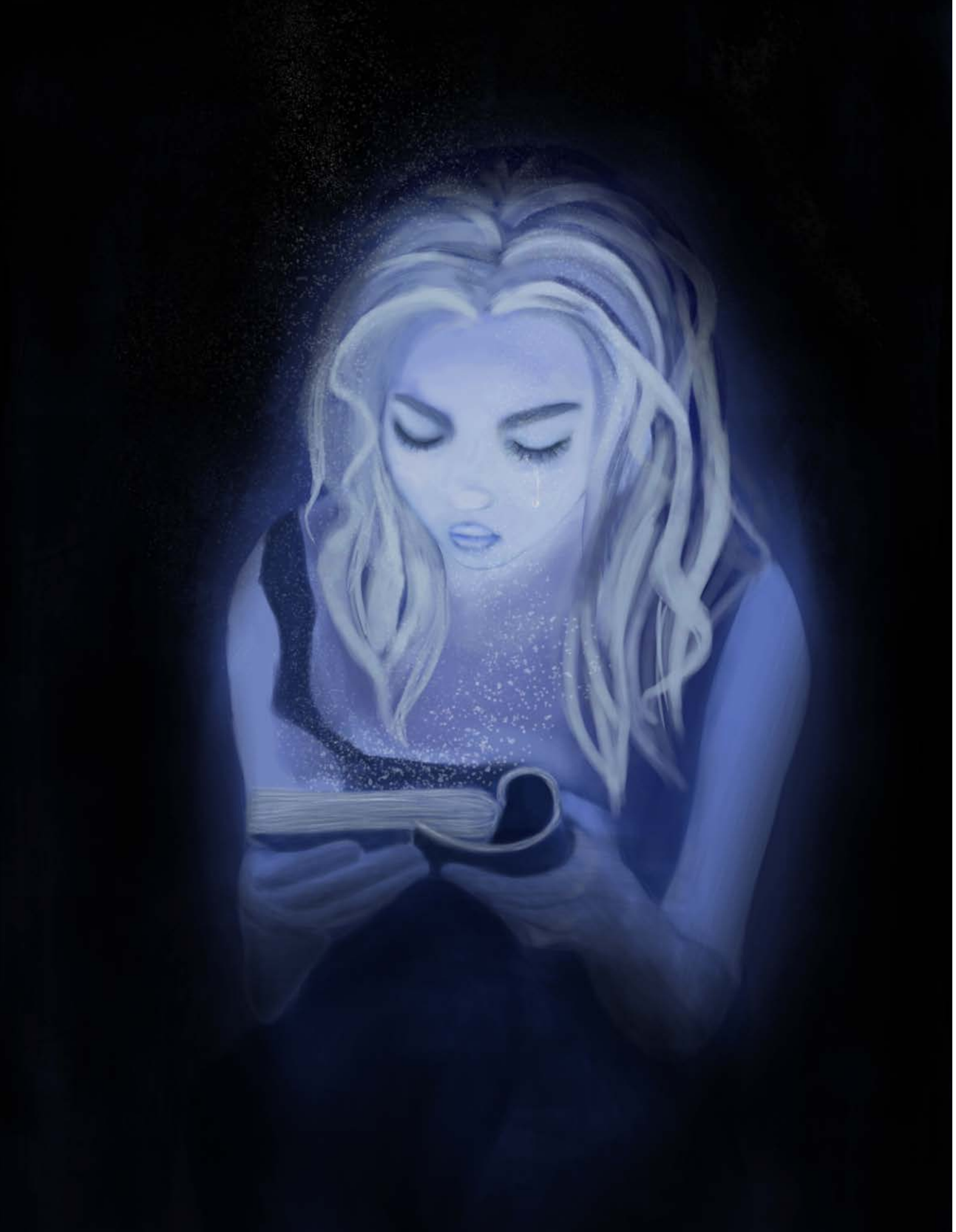

Kako ništa nije savršeno, ni život u Zemlji mašte nije bio savršen. Premda su se sav taj sjaj i blještavilo činili predivnim, postojao je i onaj ali. S obzirom na to da ali uvijek mora postojati, tako je i u savršenom svijetu, poput Zemlje mašte postojalo ali. Nije bio prevelik, no dovoljan da pomuti račune. Naime, jutra, dani i predvečerja bila su očaravajuća, ali noći u Zemlji mašte bile su nešto sasvim drugo. Velika tmina spustila bi se nad zemlju i nadvila se nad krovove... Pa neka ova priča i ostane ona koju nitko nije htio ispričati, neka ostane tajna.

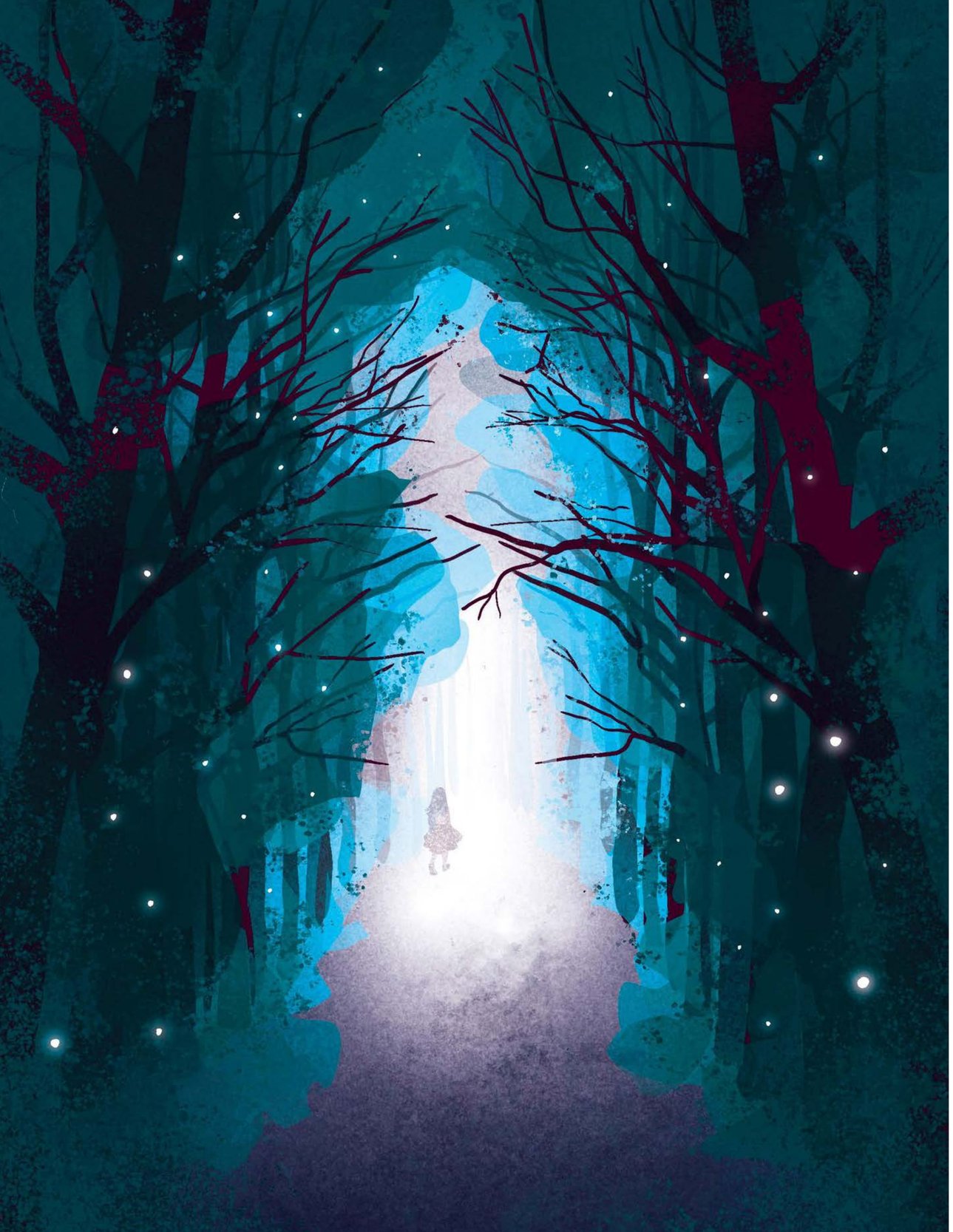

PRIČE IZ BAJKI

PRIČA O MRKOM OBLAKU

Bajke obično počinju s nekoć davno, pa bi možda i naša trebala početi tako. Onda bi svima već na samom početku bilo jasno da je ovdje riječ upravo o pravoj bajci.

Ali ovo nije još jedna bajka, prepuna bića iz mašte i nestvarnih događaja. Ovo je prava istina i sve što će ovdje biti rečeno uistinu se zbilo, stoga, kad bolje promislimo, možda joj ime bajka i ne odgovara.

Stoga je nazovimo Priča o Mrkom oblaku.

Tko je ili što bio Mrki oblak? Mrki oblak bio je pravi, pravcati oblak, baš onakav kakav treba biti pravi oblak. Nije to bio maleni, pahuljasti oblačak. Znate, onaj što se pojavi za sunčanog dana. A ne, ne, ne. Mrki oblak bio je pravi frajer među oblacima. Ma, prava frajerčina, pošteno govoreći. Uh, kako se znao samo taj frajerirati među svojom vrstom. Grmio je i sijevao, tutnjao i bliještao kao malo koji oblak. Zemlja se tresla od njegovih gromova, a svaka tmina ustuknula bi pred bljeskom njegovih munja. Uistinu, bila je to prava frajerčina od oblaka.

I premda će mnogi pomisliti da je riječ o zbilja opakom oblaku, to nije bio slučaj kod Mrkog oblaka.

Mrki oblak imao je meko srce. Prava dobričina. Više od svega Mrki oblak volio je svoju Zelenu dolinu. Ljubav među njima bila je neraskidiva. Voljeli su se kao pravi par.

Zelena dolina je i dobila taj naziv zahvaljujući ljubavi s Mrkim oblakom.

Mrki ju je oblak dolazio ljubiti kapima svoje kiše svake jeseni i nisu se razdvajali sve do ranog ljeta. A ponekad i ljeti strasno bi se ljubili kapima kiše jer jednostavno nisu mogli izdržati jedno bez drugoga.

U Zelenoj dolini sve je bilo zeleno upravo zahvaljujući Mrkom oblaku. Kako je on donosio kišu, bilje je bujalo, cvijeće cvjetalo, a potoci žuborili sa svih strana. Životinje su bile sretne jer je hrane i vode bilo u izobilju zahvaljujući ljubavi između Mrkog oblaka i Zelene doline.

Ali jednog dana nešto strašno pogodi Zelenu dolinu. Njezin dragi se nije pojavio.

Uzalud ga je čekala, ali njega nije bilo. Samo beskonačno plavetnilo neba, a njezina ljubljenog nigdje. Kako nije bilo Mrkog oblaka, nije više bilo ni kiše. Nije više bilo tih njihovih strastvenih poljubaca.

Naziv Zelena dolina više joj nije odgovarao jer je od tuge sva požutjela i uvenula. Cvijeće se osušilo, bilje usahnulo, korita potoka presahnula, a i životinje se povukoše u potrazi za hranom i vodom. Zelena dolina gotovo uvenu čekajući svoga dragog. On se nije pojavio.

Što mu se dogodilo? Gdje li je nestao?

Naime, vještica Zlica razapela je svoju mrežu među planinama tog ljeta i zarobila u njoj Mrki oblak.

Mrki oblak nije mogao više doći nad Zelenu dolinu i donijeti kišu koju je toliko trebala, stoga je ona počela lagano sahnuti.

Njihova ljubav trebala je junaka koji će doći i osloboditi Oblak iz mreže vještice Zlice. Trebao je netko tko će pomoći Oblaku da se vrati nad Dolinu i donese kišu.

Hrabri mališa Vinko, čuvši priču o nesretnoj ljubavi između Mrkog oblaka i Zelene doline, odluči djelovati. Posudi Vinko mač iz priče o kralju Arthuru. Taj neprocjenjivi, snažni mač uzet iz kamena mogao je osloboditi Oblak.

Naime, Vinko zakovitla mačem kralja Arthura, izgovori čarobne riječi čarobnjaka Merlina te poleti na leđima zmaja Zabezaja koji je skriven čekao njegov znak u bajci Tajna bakina tavana. Također pozva svoje prijatelje Martu i Niku, kojima je otac ispričao strašnu sudbinu Mrkog oblaka, da mu pomognu.

Vinu se tako u planine gdje je Zlica razapela svoju mrežu i ugrabila Oblak te svojim snažnim mačem iskida mrežu dok je zmaj Zabezaj rigao vatru i sprječavao vještицu da im uzvrati.

Mališa Vinko tako uspije uz pomoć svojih prijatelja osloboditi Mrki oblak iz mreže vještice Zlice.

Mrki se oblak vratio nad Zelenu dolinu i donio kišu. Zelena je dolina opet bila zelena. Bilje je bujalo, cvijeće je cvjetalo, potoci žuborili, a životinje se opet vratiše. Ljubav Mrkog oblaka i Zelene doline opet je bila neraskidiva od onog trenutka kad ih je spasio mališa Vinko i njegovi prijatelji Niko i Marta.

PRIČA O ČAROBNOM STABLU

Duboko u šumi, skrivena od radoznalih pogleda, nalazila se mala koliba. U njoj življahu baka i unuk. Baka je bila poštena i marljiva žena i od najranijih dana brinula se za svog unuka koji je, jadan, ostao siroče nakon što mu je roditelje ugrabio strašni zmaj iz planine. I odgojila baka dobrog dječaka, ali malo povučenog i sramežljivog jer kako je jadničak živio u šumi, osim bake, nije upoznao nikog od ljudskog roda, ali nije ga ni bilo briga. Volio je taj dječak više od ičeg svoju baku, svoju skromnu kolibicu, a i svoju šumu. Poznavao je mališan svaki najskriveniji kutak svoga šumskog raja.

Jednog dana unučić pošao u šumu brati gljive. Poznavao je pravo mjesto gdje će ubrati najbolje komade. Baka ga je bila poslala da ubere košaricu gljiva kako bi ih spremila za večeru. I pođe dječačić kako mu bake reče. Već je bio i cijelu košaricu nabrao, ali odluči je još malo napuniti. I tako, gljivu po gljivu, i ni ne primijeti da se bio malo udaljio od svoga poznatog puta.

Umoran sjedne na tlo, nasloni se na stablo i odluči se odmoriti. Kako je večer prije toga cijepao drva s bakom za ogrjev, a nije se pošteno odmorio, san ga ubrzo svlada. I usnu dječarac slatki san podno drveta.

No nije bilo to bilo kakvo stablo. Bilo je to čarobno stablo koje je u svojim listovima nosilo svu mudrost šume. Dok je dječačić spavao naslonjen na njega, vjetar zapuše, otkine jedan list i nanese ga dječaku na ruku. Upravo kad je list dotakao njegovu sitnu ruku, sva mudrost šume iz stabla prijeđe na dječarca.

Ubrzo se mališan probudi, uzme svoju košaricu s gljivama i krene kući k baki. Nije ni primijetio što mu se dogodilo. Šuma mu se učinila malo drukčija, kao da je sjala čudnim sjajem. Dječak se ne zabrine, već pomisli kako se samo dobro odmorio pa vidi jasnije.

– Gdje si toliko dugo? – upita ga baka. – Već sam se zabrinula. – još jednom će.

– Malo sam se odmorio. Sinoć nisam dobro spavao, pa sam bio umoran. Kako sam gljive nabrao vrlo brzo, imao sam dovoljno vremena odahnuti pa sam to i učinio. San mi je tako godio, osjećam se tako čio. – odgovori joj unuk.

– Dobro, sinko. Pođimo spremiti večeru. – odgovori baka i zagleda se u dječaka jer, iako je sve bilo kako treba, nešto joj se nije činilo u redu.

Nakon što večeraše, pođoše na počinak.

Pijetao svojom pjesmom pozdravi sunce i jutro se razlije šumom. Valjalo je rano ustati. Život u šumi, u malenoj kolibi, koliko god se činio idiličan, bio je naporan jer je bilo puno posla za napraviti. Trebalo je nahraniti kokoši, pomusti kravu, a i ovce pustiti na obližnju livadu na ispašu. I krenuo unučić kao i svakoga ranog jutra svojim poslom. Trebalo je prvo nahraniti kokoši.

– Ko-ko-dak, ko-ko-dak. Gdje je taj mali više? Ajde, mali, gladne smo. Požuri s tim zrnjem! – uskokodaču se kokoši.

– Evo, evo, cure. Što ste jutros tako nestrpljive? – reče malac i prosu kukuruz po kokošinjcu.

Potom ode do staje pomusti kravu.

– Mu, mu, mu! Treba me konačno pomusti. Vime mi je teško. Dobar si ti dječak, ali kasniš jutros. Sigurno su te one kljunaste kokodakalice omele i zadržale.

– Evo, evo, Šarka, samo što nisam. – odgovori unučić i zastade zbunjen.

– Šarka? – jedva prošapta.

– Da, maleni? – odgovori mu krava.

– Ti pričaš. – zbunjeno će još jednom.

– Da, maleni, ja pričam svakog jutra, ali mi ti nikad ne odgovaraš. Baš me začudilo što me jutros razumiješ, ali ne mogu sad razmišljati o tome, treba me pomusti.

– Ali ti govoriš? – zbunjenije će malac.

– Da, kao što sam rekla, ja pričam svakog jutra. Poslije ćemo o tome. Samo me pomuzi, vime mi je teško.

– Ali, Šarka, ti, ti… – ne uspje ni odgovoriti, kad li ga krava prekinu: – Pomuuuuuuuuuuzi me!

– Evo! Evo! – ushićeno, uplašeno i zbunjeno će dječarac te pomuze kravu.

Izađe iz staje sav zbunjen i potpuno blijed. Ni na pamet mu nije palo pustiti ovce iz tora na ispašu jer je strahovao da bi i one mogle progovoriti, već pohita k baki koja je upravo mijesila kruh i sve joj ispripovijeda.

Baka se nije puno mislila, znala je što je u pitanju. Još su njezini djedovi pričali o čarobnom stablu nasred šume koje se samo rijetkima prikazuje, samo onima čista srca. I upravo će onaj koji usne podno takvog stabla upoznati svu mudrost šume. Razumjet će govor životinja, čut će tajne vjetra, upoznat će moć vode i otkriti ljekovitost bilja.

Budući da je dječačić bio potpuno zbunjen i uplašen takvom spoznajom, baka mu kaza da je taj dar blagoslov i teret. Blagoslov je jer ga je šuma dovela do stabla koje se otkrilo upravo njemu zato što je on osoba čista srca, a teret jer na njemu leži velika odgovornost da spozna svu mudrost šume.

– Što mi je činiti, bako? Hoće li to proći?

– Ne, unučiću, neće. Kad se stablo jednom otkrije onom čista srca, to ostaje do kraja njegova života.

– Ali, bako, kako ću se ja nositi s tim darom šume?

– Odgovorno, moj unučiću, odgovorno.

Dječačić tako i učini. Odgovorno je odrastao uz svoj dar. Stasao je u pravog mudraca koji je spašavao šumske životinje, štitio šumu i pomagao ljudima spravljajući im lijekove od raznog bilja. I čarobno je stablo imalo pravo onog dana kada se otkrilo tom mališanu, uistinu je bio prava osoba da spozna svu mudrost šume. Bio je i ostao čovjek čista srca.

PRIČA IZ KOKOŠINJCA

Na farmi gazde Baje uvijek je bilo veselo. Uvijek se nešto događalo. Najzanimljivije je ipak bilo u kokošinjcu. E, kokoši gazde Baje bile su prave frajle. Tako dobrih koka nije bilo ni na jednoj farmi u obližnjem kraju. Sve samo najbolje nesilice.

Jednog je dana kvočka Rajka sjedila na svojim jajima. Pilići tek što se nisu izlegli. Krc-krc! Krc-krc! I prva se ljuska probije. I tako redom pucale su ljuske i legli se pilići. Izleglo se pet pilića. Svi, osim jednoga. Njemu kao da se nije dalo. Uzalud ga je čekala kvočka Rajka. Kuckala mu kljunom po ljusci, ali taj pilić nikako da se izlegne. Valjalo je izaći iz kokošinjca i na pojilo povesti piliće. Ali kako će Rajka kad joj se još jedan mališan nije izlegao? No trebalo se posvetiti onima petero. Stoga Rajka dobro ušuška sjenom ono lijeno jaje i povede svoju petorku farmom kako bi se hvalila.

– O, kako krasni mališani, gospođo Rajka! – pohvali ju konj Rudi.

– Dobro jutro, Rajka! Vidim, povela si svoje na pojilo. – dobaci koza Megi.

– Divni pilići. Sve samo ljepotani. Nego, nije li ono bilo šest jaja? A vidim ti na pojilu s pet pilića. – dobaci guska Marina.

– A, da, da. Onaj jedan je valjda lijenčina. Samo što nije. – odgovori joj Rajka.

I Rajka tako odvede svoje mališane na pojilo i upozna ih s čudesnim životom na farmi. Predstavila ih je svim životinjama, a mališani, kako to spada dobro odgojenim pilićima, sve uljudno pozdravili. Ipak je bila riječ o najboljem leglu za koje je gazda Bajo birao najbolja jaja i najbolje koke, a Rajka je bila najbolja od njih.

Vratila se Rajka sa svojim pilićima u kokošinjac i pogleda u gnijezdo kad li tamo samo ljuske, a malog pilića nigdje. Rajka se malo zabrine, no začu kako nešto šuška iza sijena i shvati da se mališan tamo skrio.

– Izađi, maleni! Ne boj se! Tu sam. – toplim glasom pozove ga Rajka.

Mališan malo zastane, ohrabri se i odluči se pokazati braći. Razgrne sijeno i izađe pred kvočku Rajku i ostale piliće. A oni su imali što i vidjeti. Svi ostadoše u čudu. Mališan koji se posljednji izlegao iz jaja bio je sasvim drukčiji od svoje braće. Umjesto krila imao

je četiri noge, zelene ljuske po čitavu tijelu, dugi rep i još duži siktavi jezik.

– Jao meni! Pa što se to izleglo iz jajeta? – uplašeno će Rajka.

– Mamice! – prepadoše se petorica njegove braće i skriše se iza majke.

– No, no, dječice. Ne budite bezobrazni. Pozdravite brata! – nagovarala ih je Rajka.

–Ali, majčice, on nije kao mi. – jedan će pilić.

– Istina, ali to je zato što ste vi stariji. Već sutra, kad se prošetamo farmom, on će biti poput vas.

No nije bio. I sutra taj mališan, što se posljednji izlegao iz jajeta, nije bio nimalo nalik na braću. Sve su se životinje čudile Rajkinu posljednjem izleženu jajetu. Jednostavno je taj neobični pilić bio sasvim nešto drugo nego što je trebao biti. Ostale kokoši u kokošinjcu počelu su među sobom ogovarati mališana. A kad kokoši pričaju… E, znajte da na farmi nema većih tračerica od njih.

Rajka je bila očajna. Nije znala što joj je činiti. Mališan se ni u jednom trenutku nije ponašao kao njegova braća. Umjesto zrnja, volio je trčati za mušicama. Satima se izležavao na suncu, a tijelo mu je bilo prekriveno ljuskama, nimalo nježno poput paperja na ostalim pilićima.

Rajka zatraži savjet mudraca s farme. U staji kod konja Rudija sasta se vijeće. Dugo su raspravljali o Rajkinoj situaciji pijetao Pjer, krava Marta i prasac Žarko.

– Malac nije loš, samo je, ruku na srce, ružan! Nemoj mi zamjeriti, Rajka! Znaš da o tebi mislim sve najbolje, ali nije on za pohvaliti se. Jest da si se uvijek ponosila svojim leglom, ali ovakvo nešto se nikad nijednoj od naših koka nije dogodilo. – reče prasac Žarko.

– A da se gazda Bajo nije nešto zabunio pa zamijenio jaja? – dobaci krava Marta.

– Molim vas lijepo. Neću da čujem ništa protiv gazde Baje. Sva jaja su moja i ja sam odgovorna za tu situaciju. – Rajka će.

– A da nije ono ružno pače? Znate, ružno u djetinjstvu, prelijepo kad odraste? – upita Pjer.

–Ma, dajte, molim vas. Pa taj malac nema ni perja, a kako mi se čini neće ga ni imati. Kakvo ružno pače? Ja bih rekao, po mojoj procjeni i dugogodišnjoj službi na farmi, da malac uopće nije kokošjeg pa ni ptičjeg roda. – zaključi konj Rudi.

– Kako misliš nije našeg roda? – ustrašeno će Rajka.

– Pa pogledajte ga! Umjesto perja ima ljuske, ima četiri noge, dugi jezik i rep te trči

za mušicama. Tko je ikad čuo za takvu pticu? – još jednom će Rudi.

–Pa ako nije ptica – što je? I kako se našao u mom gnijezdu? – Rajka će užasnuto.

– Tko zna kako je završio u tvom gnijezdu. Sad je prekasno o tome razmišljati. Sad treba razmišljati što ćemo s njim. Pravi li mališan kakve probleme? – upita prasac Žarko.

– Ne, ne pravi mi nikakve probleme. Dapače, maleni je poslušniji od svoje braće. – odgovori Rajka.

– Ja mislim da onda nema problema. Ako je mališan dobar i poslušan, onda nemamo o čemu razgovarati. To što je malo ružan, nema veze. Rajka nastavi po starom. Možda će dečko kad naraste biti bolja kokoš od bilo koje kokoši iako kokoš nije. – zaključi tako krava Marta, a ostali članovi vijeća složiše se s njom. Prihvatiše malca kao jednog od pilića iako pilić nije bio niti će ikad biti. Rajka nastavi svojim putem u odgoju pilića. I kokoši u kokošinjcu uskoro su prestale tračati njegov izgled i prihvatiše ga kao jednog od svojih.

No došao je i taj dan. Pilići su stasali u prekrasne pijetle. Trebalo je napustiti toplo gnijezdo kvočke Rajke. Neke je gazda Bajo odnio u grad na prodaju, neke zamijenio za dobre nesilice na obližnjoj farmi, a onoga posljednjega, šestog nije ni primjećivao, kao da ga nije ni bilo.

– Jao meni, pa ni gazda Bajo ga neće. – promisli u sebi kvočka Rajka. – Ostat će zauvijek uz mene. – očajno će. I dok je tako razmišljala, nešto je počne svrbjeti ispod krila.

– Ma što je pak sad to? Od muke sam se toliko uzrujala. – pomisli.

I tako se danima Rajka nije mogla prestati češkati. Uskoro se počele češkati sve kokoši u kokošinjcu. I Rajka presta na trenutak misliti o onome svom mališanu, svrbež koji je napao joj sasvim obuzme misli.

– Majčice, dopusti da ti pogledam perje. – reče joj jednom mališan koji još nije bio stasao u vrsnog pijetla, a niti će jer ni perja nije imao, a i kako zaključiše starješine vijeća s farme, ptičjeg roda nije bio.

– Ništa ne možeš učiniti, sinko. – odgovori mu ona.

– Samo dopusti da pogledam. – opet će on.

I Rajka mu dopusti. Taj čudni pilić, koji nikad nije stasao u pijetla poput svoje braće, nježno svojim kandžicama počne prebirati njezino perje. U korijenu perja ispod lijevog krila, sasvim uz kožu, ugleda malenu buhu. Oči mu se zacakliše, a jezik prosikta. I u hipu isplazi svoj dugi jezik, uhvati buhu i proguta je. Rajka se zbuni i uznemiri. Pa što on to radi? Ali, gle, čuda, svrbež sasvim nesta.

I mališan, koji nikad nije stasao u pijetla, ponovi isto na svakoj kokici u kokošinjcu. Ni jedna se nakon toga više nije češkala. I one napokon odahnu. Istina je da su bile prestravljene njegovim činom, ali on ih je spasio od toga nesnosnog svrbeža i opet su se nesmetano mogle posvetiti onom što su najbolje radile. Mogle su nesti jaja, kako to i čine najbolje nesilice u čitavu kraju. Uskoro se opet u istom sastavu sasta vijeće s farme kod konja Rudija. Zaključiše kako mališan sigurno nije ptičjeg roda, ali kako je spasio kokice od buha zaslužuje ostati zauvijek u kokošinjcu. Kokice i sama kvočka Rajka bile su ponosne na njega. I uistinu bio je bolja kokoš od bilo koje kokoši premda ptičjeg roda nije bio. Ni jedna ptica nije im mogla pomoći kao onda taj mališan koji nikad nije stasao u pijetla.

PRIČA O KAPLJICI VODE

Bila jednom kapljica vode koja je zauvijek htjela ostati samo kapljica. Nije htjela postati ni kiša kad je krenula na svoje putovanje iz oblaka. Nije se htjela stopiti s rijekom, ni postati voda podivljalog slapa. Ta kapljica nije htjela biti ni more pa ni vodena para što se za vrućega ljetnog dana vraća k nebu. Željela je samo biti kapljica vode i ništa više.

Jednog dana kapljica se nađe u jezercu. Do nje dopliva ribica.

–O, kako krasna kapljica, a zašto li je tako usamljena? – upita se na glas ribica ne očekujući odgovor.

– Ja nisam usamljena, ja sam kapljica vode. To želim i ostati. Ne želim biti ništa drugo, ni ništa više.– odgovori joj kapljica.

– Pa ti govoriš, malena. – začudi se ribica.

–Da. Naravno. Kao što vidiš, moje sestrice su odavno postale ovo jezero i sad više ne govore one, nego govori jezero. Moje druge sestrice postale su more pa su i one zašutjele kako bi more šumilo svojim valima. Treće od mog roda su utihnule onog časa kad su postale kiša koja je glasno tukla o prozor ili ljubila zemlju. Četvrte su se na posljetku utkale u rijeku kako bi hučale u slapu. No to nije sudbina za mene. Ja želim biti ja, a ne da me netko mijenja, da postanem nešto drugo što glasa više ne pušta jer se utopilo u masi.

– O, kako li divna zamisao moja kapljice! Ali nitko ne može živjeti sam. Opaka je to sudbina, koliko god je nekad priželjkivali. Svima je potrebno da ih vlastiti rod prihvati.

– Ali i ti si sama, ribice. – prekine je kapljica.

– Ne, nisam sama. Ja imam svoje jato, samo sam se na trenutak malo udaljila kako bih se divila kapljici vode. Sad žurim k njima jer me sigurno traže. Čuvaj se, kapljice, i zapamti da je užasna sudbina ostati sam. Vjeruj mi, to nije ono što stvarno želiš.

Kapljica ju pozdravi. Ni u jednom trenutku ne uzme za ozbiljno riječi ribice.

Jednoga proljetnog jutra kapljica se nađe na listu trave. No ne bi ona rosa kao ostale njezine sestrice, osta ona ista ona kapljica vode kao i kad je krenula na svoje životno

putovanje iz oblaka. Uskoro na list sleti predivan leptir.

– O, kako lijepa kapljica vode! No zašto nije rosa kao i sve ostale? – zapita se leptir.

– Ne želim biti rosa. Želim biti kapljica vode što i jesam. Ne želim postati nešto samo zato što to svi oko mene čine.

– Kapljica vode koja govori. Pa to još nikad nisam vidio! – na to će leptir.

– Da, ja govorim. I ne samo to, ja mislim i želim, ja se trudim i radim. Zašto vam je svima to čudno? Zašto jedna kapljica vode ne bi mogla sve to? Zašto bi jedna kapljica vode trebala biti samo dio nečega drugog?

– Ne znam. Tako to jednostavno jest jer nitko ne postoji sam. Svi smo dio nečega drugog, nečega većeg. Zajedno svojim glasovima tvorimo smisleni govor. – odgovori joj leptir.

Kapljica se i ne osvrne na njegove riječi. Leptir odleti s lista.

Zima se lagano uvlačila u prirodu. Planine je svakodnevno obavijala magla. Među planinskim vrhovima te zime našla se i kapljica vode. Suri orao se spuštao iz svog gnijezda prema dolini po plijen. U svom letu kroz maglu ugleda kapljicu vode.

– Gle, kako se lijepo sjaji kapljica vode u ovoj magli. A kako li je samo uspjela ostati ovako kristalna? Kako se nije utopila u magli? – reče orao.

– Ja sam ono što jesam. Kapljica vode. Nikad mi ne bi palo napamet postati nešto drugo, a pogotovo ne magla – odgovori mu kapljica.

– O, lijepa i pomalo ohola kapljica vode koja govori. – dobaci joj orao i nastavi: – Kapljice moja, nagledao sam se svega u životu. S vrha ove planine pogled je zadivljujući. Orao vidi sve iako mnogi ne znaju da ih promatram. Vidio sam ja i oholost i vrline. Nego, reci mi kapljice, zašto ne bi htjela biti kao ostali tvog roda? Ti si voda. Zar nije prekrasno što sve umiju tvoje sestrice? Zar nije prekrasna preobrazba koju zajedno rade? Zar nije veličanstveno što ste svugdje i što bez vas ne bi ničeg bilo? Zašto uporno odbijaš postati kao i one?

– Ja sam kapljica vode! To je ono što želim biti. Odbijam se mijenjati samo zato što svi oko mene to rade. Želim biti ono što jesam.

– Uistinu usamljen život živiš. Ti si voda koja zapravo odbija biti voda. Zapamti, kapljice, voda je sve i voda je svugdje. Prihvati svoj dar preobrazbe. Prihvati svoju sudbinu. Uistinu je zadivljujuće što sve voda može. Zašto bježiš od toga? Zašto si toliko ohola da se odbijaš mijenjati kad je tvoja preobrazba tako predivna i to je ono što te kao kapljicu vode čini veličanstvenom.

– Ne. Ne želim se mijenjati zato što moram. Želim biti ono što odlučim. Ne želim biti ni kiša, ni rijeka, ni more pa ni magla što je obavila tvoju planinu. Želim imati pravo izbora. A moj izbor je moj izbor i ja snosim odgovornost za njega. Želim da se moj glas čuje, a ne da on samo gradi glas nečega većeg.

– Nije li upravo glas bezbroj ujedinjenih kapljica ono najuzvišenije? Ne čine li glasovi tvojih sestrica predivnu pjesmu mora, predivni huk slapa ili žubor potoka? Zajedno ste jače. Jedinstvo je snaga, jedinstvo je moć. Jedna kapljica ne može uništiti stijenu. Ali jedna koja pokrene svoje sestrice, kap po kap, može srušiti i čitavu moju planinu. Kapljice moja, ti si naposljetku samo voda. Ali voda je sve. – reče joj tako orao i strmoglavi se zapanjujućom brzinom prema dolini po plijen.

Kapljica osta sama. I prvi put spozna da je uistinu sama. Prvi put spozna da je čitavo ovo vrijeme odbijala slušati svoje sestrice te da ih je naposljetku i zaboravila razumjeti. I magla u kojoj se nalazila nije ju mogla prihvatiti. Jer kapljica je zaboravila od silne želje da bude ono što jest, baš to – biti ono što jest – voda. I zato nikad nije naučila kako se preobraziti u kišu, rijeku, more pa na kraju i u maglu.

Kapljica vode osta usamljena i neprihvaćena u silnoj vodi. I kad bi kapljica vode mogla plakati, bio bi to najbolniji plač koji je svijet čuo. Kapljica se tako uskoro nađe na licu jednog djeteta. Ali primijeti kapljica da je nešto drukčije nego inače. Začu svoje sestrice prvi put kako govore i shvati da nije više samo kapljica, već suza na licu jednog djeteta. Čudesna je moć vode, čudesna je njezina preobrazba. Iako je uporno odbijala postati bilo što drugo, nakon što je prihvatila sebe baš onakvom kakva jest, kapljica je postala sretna. Ostala je kapljica vode, ali i postala dio suza sa svojim sestrama u oku djeteta.

PRIČA O DVA KAMENČICA

Skotrljaše se s brda dva kamenčića i upadoše u čizmu nekog putnika. Putnik se popeo na kočiju i krenuo njome put broda. Budući da su bili dovoljno maleni, nisu nažuljali putnika. Kamenčići otploviše daleko tog dana u njegovoj čizmi. Stigla je noć. Bijaše vrijeme za počinak. Putnik izu svoje čizme i pođe na počinak. Kad je zaspao, izvuče se iz skrovišta miš i dobro izgrize čizmu, a za zube uhvatiše mu se dva kamenčića. Ispljune ih dok je pretrčavao palubu koju je tada čistio mornar te metlom pomete kamenčiće i odgurne ih u more. Dok su padali u more, uhvatiše se za ruke.

– Jao! Jao nama, braco! – zajauče jedan.

– Ne brini se! Dok smo zajedno, ništa nam se strašno ne može dogoditi! – pokušavao ga je utješiti drugi.

– Ali, braco, nismo morski kamenčići ili riječni oblutci. Mi smo brdsko kamenje. – tek što to izusti, dotakne dno.

Dno se zatrese, morska voda malo uzburka i rupa se otvori pod njima. Rupa se zatvori kad upadoše u nju. Tama je bila posvuda. Kamenčići se još više stisnuše jedan uz drugi. Bili su prestravljeni.

– Ne plašite se, malci! Od sada se brinem za vas. Dok god sam živa, vi ćete biti sa mnom. Kod mene ćete uvijek imati topli dom. – zaječi glas svuda oko njih.

– Tko to govori? – jedan će preplašeno.

– To sam ja, školjka s morskog dna. Imate sreće što sam vas uhvatila dok ste padali na dno. Što bi bilo da vas je zubima uhvatila strašna murina? U prah bi vas samo jednim ugrizom pretvorila. Ili da ste se naboli na bodlje ježinca, ili da vas je opekla meduza? – odgovori im školjka.

Ubrzo se kamenčići naviknuše na svoj novi dom. Školjka ih je pazila kao nitko dosad. Milovala ih i mazila, tepala im i pjevala. Osjećali su se puno bolje otkako su postali morsko kamenje. Jednog je dana ronilac izronio njihovu školjku i njih s njom. Izvadio ih je i nanizao s ostalim na ogrlicu koju je poklonio svojoj dragoj. Kamenčići su tek tad shvatili da su postali najsjajniji biseri.

SASVIM DRUKČIJA PRIČA O KRALJU ARTHURU

Ako ste pomislili da je ovo još jedna priča o kralju Arthuru, grdno ste se prevarili. Ovo je sasvim drukčija priča u kojoj nema ni čarobnjaka Merlina, ni kamenog dvorca Cametola, ni viteza Lancelota, ni zle Morgane, ni okruglog stola, ni potrage za svetim gralom, pa ni moćnog mača izvučenog iz kamena, slavnog Excalibura. Ovo je sasvim drukčija priča o kralju Arthuru. Ovo je priča o Arthuru kao ocu. Kakav je zapravo Arthur bio kao otac? Može li tko to zamisliti? O njemu se najviše zna kao o velikom ratniku, vojskovođi, pravednom vladaru koji je bio u potrazi za svetim gralom. Priča se o njemu kao o malom i napuštenom dječaku koji je uspio nemoguće – izvući mač iz kamena, a ni jednom drugom velikom vitezu to nije pošlo za rukom. No kakav je bio otac? Je li bio pravedan kao i sa svojim vitezovima? Je li bio isto tako u vječnoj potrazi za što boljim odgojem, kao što nije odustajao od potrage za svetim gralom ili je jednostavno odgoj svog sina Mordreda prepustio supruzi Guenièvre, a on se bavio važnijim stvarima, ako išta može biti važnije od odgoja vlastitog djeteta.

Mordred je bio dječak kao i svaki drugi. No teški je teret ležao na njegovim leđima. Biti sin slavnog kralja Arthura nije bilo nimalo lako. Svi su imali velika očekivanja od njega, a Mordred ni u jednom trenutku nije htio biti poput svog oca. Nije to bio život za njega! Ni konji, ni mačevi, ni ratovi, ni daleki krajevi, pa naposljetku ni sveti gral nisu ga privlačili. Mordred je htio svoj život proživjeti kako je naumio, daleko od takva svijeta. Htio je biti pjesnik i zato je najviše volio vrijeme provoditi u osami, daleko od svih, daleko od dvora, dvorjana i čitavog misterija i legende koja je obavijala sve oko njegova oca. Obožavao je sate provoditi šetajući uz rijeku, ležeći na travi, upijajući zrake sunca i mirišući cvijeće. Stranice i stranice svoje male smeđe knjižice ispisivao bi tako nadahnut prirodom, ali bi se uskoro trgnuo i morao vratiti u stvarnost; vratiti se u ulogu sina slavnog kralja Arthura.

Svi ti prijemi za plemiće, silni viteški turniri i bitke, neprijatelji i spletkaroši sve su više opterećivali Mordreda koji je samo htio biti dječak. Običan dječak koji je zanesen prirodom, nadahnut njezinom ljepotom, sa svojom smeđom knjižicom u koju bi ispisivao beskrajne stihove. To je sve što je želio: probuditi se u krevetu i biti običan, a ne sin kralja Arthura. Ta uloga svakim mu je danom postajala sve teža i teža. Jednog dana odluči pobjeći i pobježe u svijet. Pobježe sam, bez ičega. Ponese sa sobom samo svoju smeđu knjižicu

jer naposljetku ništa mu nije bilo potrebno osim stihova da bi napokon bio sretan. No život u vanjskom svijetu nije bio ono što je Mordred očekivao. Dok je u kamenom dvorcu Camelotu živio zaštićen i u izobilju, vanjski život pokazao mu je zube u svakoj prilici. Oluje su ga šibale, na skloništa je rijetko nailazio. Glad mu je postala svakodnevni drug, a otmjena odjeća u kojoj je krenuo na svoj put potrage za srećom ubrzo se pretvorila u dronjke. Mordred je sad, onako sam, morao razmišljati o svemu, samo ne o svojoj poeziji jer za nju nije bilo vremena. Najvažnije je bilo preživjeti, a život izvan zidina Camelota bio je iznimno surov. Mordred shvati da je naposljetku i on čitavo ovo vrijeme dok je boravio u vanjskom svijetu poput svog oca, slavnog kralja Arthura, bio u potrazi. No on nije tražio sveti gral, tražio je sebe. I jednog dana, dok je boravio u nekoj krčmi u malenom selu, ču neku djevojku kako pjeva. Pjevala je anđeoskim glasom o slavnom kralju Arthuru i njegovim podvizima. I tad prvi put Mordred pronađe i spozna sebe. On je bio Mordred, sin kralja Arthura! Danima je putovao kući. Kad je stigao u Camelot, padne ničice pred svog oca i poljubi mu noge.

– Oče, oprosti mi! – zavapi iz sveg glasa.

– Nemam ti što oprostiti. Naučio si najvažniju lekciju koju sam te kao otac trebao naučiti, a ta je da spoznaš samog sebe.

Uistinu, veličanstven je bio kralj Arthur. I kao kralj i kao vojskovođa, i kao vitez. Naposljetku i kao otac. Samo pravi otac, koji voli svoje dijete, može ga naučiti najvažniju lekciju u odrastanju, a ta je da spozna samoga sebe.

PRIČA O SJENI

Bila jednom jedna sjena koja je najviše od svega mrzila svog vlasnika. Bio je to pravi zapušteni debeljko. Sjena ga je prezirala. Htjela je biti sjena stasitoga, mišićavoga, visokog mladića, onog koji kad se pojavi u prostoriji već po njegovoj sjeni znaš da je riječ o pravom ljepotanu. Ali ne, nije to bila sudbina ove naše sjene. Ona je bila osuđena na svog debeljka, a njega kao da nije bilo briga. Svakim je danom bivao sve deblji, a sjena sve ljuća. Više ni oblik nije imala. Razlila bi se po prostoriji kad bi on ušao, bez forme i oblika, baš kao što je on zbog svog tog silnog sala postao „zdepavko“. Bila je toliko očajna da mu je pokušavala umaći. Sakrila bi mu se kad bi se upalilo svjetlo, sakrila kad bi izašao na sunce, sakrila kad bi zaronio u potpuni mrak. Čak je pokušavala nagovoriti druge sjene da se zamijene. Pristala bi na bilo što – biti sjena mačke, miša, pa čak i kaktusa, samo ne toga zdepavog debeljka. No jednog dana dođe trenutak kad debeljko nije ustajao iz kreveta. Sjeni nije bilo jasno što se događa. Pomisli sjenovito u sebi kako to samo sjenovito sjene misle da je debeljko zbog debljine postao toliko lijen da više ni iz kreveta ne može ustati.

- A ne, pomisli u sebi. Više nikamo nećemo ići, više ništa neću vidjeti. Osuđena sam na njega i ovaj krevet i dosadne beživotne sjene ovih predmeta. Pa, baš meni, mislila je tako sjena.

Odjednom se pojaviše neki ljudi u crnom i podigoše debeljka te ga staviše u neku kutiju. Sjena je bila zatvorena u kutiji s njim. Nije joj bilo jasno što se događa. Osjećala je podrhtavanje dok su je s debeljkom prenosili, onako zatvorenu u kutiji. Ubrzo izvana ču glasove i plač. Potom začu lopate i zemlju kako pada po kutiji. Tek tad shvati što se događa.

– Ustani, debeljko! Probudi se, debeli! Hej! Debeli! Debeli, diži se! – vrištala je sjena pokušavajući ga probuditi.

Debeljko se nije probudio. Naime, imao je zdravstvenih problema i zato nije mogao kontrolirati svoju težinu, koliko god je pazio na svoju prehranu. Debljao se ubrzano premda je pokušavao smršavjeti, ali ništa mu nije pomagalo. Bio je očajan. Ni doktori mu više nisu mogli pomoći. I bolest ga savlada. Debeljko je preminuo onog dana kad je sjena mislila da mu se zbog debljine ne da više ustati iz kreveta. Debeljko je preminuo onog dana kada ga je njegova sjena mrzila najviše. Njemu je bilo teško gledati nju na podu, ona-

ko razlivenu i bez oblika kad bi se pojavio. No nju ni u jednom trenutku nije bilo briga za njega. Ni jednom nije pomislila koliko mu je teško što je debeo i zašto je debeo. Sjena ga je prezirala i mislila samo na sebe. Dapače, htjela ga je napustiti. A sad su bili zauvijek zatvoreni zajedno u onoj kutiji. Kako nestaje debeljko, nestat će i ona. I spozna sjena u sebi kako je bila ohola, umišljena i egocentrična. Spozna kako nikad nije marila za svog čovjeka koji je uvijek mario za nju. Spozna sjena da je jedino zbog svog debeljka postojala.

– Oprosti mi, debeli moj! Zar sam te trebala izgubiti da te napokon naučim cijeniti? – prošapta tako sjena i zauvijek nesta sa svojim debeljkom u kutiji pod zemljom.

VINKOVA PRIČA

Ovo je bila priča koju je osmislio šestogodišnji Vinko Udovičić prije spavanja.

Nekoć davno u sedmom kraljevstvu u paklu postojao je dvorac u kojem je živio strašni Nadlord. Njegova moć i vladavina bile su najmoćnije.

Nadlord je uskoro upoznao pravog čovjeka, ali mu je taj smetao. Koliko god se trudio, svojom se moći nije mogao suprotstaviti čovjeku. Nadlordu su služili ljudi zla srca, ali bogovi dobrote stvorili su Cvjetić Sudbine koji je moć dobrote. Vojska najjačih bogova bila je neuništiva. Bila je najmoćnija. Nadlord više nije imao nikakvu šansu. Nakon toga odustao je od svojih planova koji su bili otkriveni. Osmislio je drugi plan koji je bio savršen kako bi pokorio Zemlju i vladao njome. Bio je to najstrašniji i najmoćniji plan. Stvorio je neuništivog gospodara tame koji je mogao svakoga tko bi mu stao na put uništiti. Ali Cvjetić Sudbine bio je moćniji od njega. Jedino mu se mogla suprotstaviti vojska Cvjetića Sudbine. Napokon je počela završna bitka između Nadlorda i Cvjetića Sudbine. Vojska Cvjetića Sudbine pobijedi i dobrota zavlada cijelim svijetom i svi su ljudi bili od tada dobri i dijelili su sve što su imali.

PRIČA S DUGE

Ljubičasta, modroplava, plava, zelena, žuta, narančasta i crvena. Uh! Mali je Mo upravo završio bojanje još jedne duge na nebu nakon kiše. Bio je zadovoljan postignutim. Svi su se na zemlji divili njegovu djelu. Vidjeti dugu na nebu uvijek je bio doživljaj. Pogled na nebo nakon kiše na kojem se pojavljuje duga uvijek je izazivao osmijeh na licima mnogih. Iako je bilo puno posla oko njezina iscrtavanja, Mali se Mo nije bunio. Uživao je u plodovima svog rada, posebno onda kad bi dijete radosno uzviknulo da vidi dugu na nebu. Vjerojatno smo svi barem jednom u životu pokušali proći ispod duge. Mnogi vjeruju da ona donosi sreću ili da ispunjava želje, premda su nekada davno ljudi znali i vjerovali da duga ipak donosi nesreću. Smatralo se da nakon pojave duge uvijek jedna duša mora napustiti zemlju i duginim bojama popeti se do neba. A što je zapravo duga? Duga je jedna od prirodnih pojava koju znanstvenici stručno definiraju kao optičku i meteorološku pojavu polukruga na nebu u više boja, koja nastaje prilikom obasjavanja sitnih kapljica vode u atmosferi. U narodnom značenju duga se definira kao prelamanje Sunčeve svjetlosti kroz kišne kapi koje djeluju kao prizma. Tako su je definirali znanstvenici, što je Mali Mo i htio. Milijunima godina njegov je narod bio zadužen za oslikavanje duge na nebu, i to su dobro skrivali od očiju znatiželjnih bića koja su nastanjivala Zemlju tijekom povijesti, pa tako i danas od nas ljudi. Objašnjenje znanstvenika sasvim je dobro odgovaralo Malom Mo i njegovu narodu.

Jednog dana, dok je nakon kiše ocrtavao dugu na nebu, neoprezno gurne kanticu crvene boje koja se otkliže s duge, padne na pahuljasti oblak pa na Zemlju.

– Jao! – vrisnu Mali Mo.

Kantica padne u obliku crvenih kapi i potpuno oboji Zemlju. Što će sad? Ništa slično nikad se nikomu od njegova naroda nije dogodilo. Uvijek su bili najoprezniji i najprecizniji. Duga je izgledala nedovršeno. Bez crvene boje nije to bila duga, a Zemlja je izgledala kao da se njome poigrala jesen u punini svojih crvenih tonova. Ali crveno lišće usred proljeća? Pa tko je za to čuo? Kako li će znanstvenici to opravdati? Mali Mo i njegov narod bit će otkriveni. Tajna skrivena milijunima godina izaći će na vidjelo. Znao je da nije vrijeme za očajavanje. Trebalo je riješiti nered i dovršiti dugu. Samo kako? Pozove li brisače koji uklanjanju dugu s neba da počiste nered koji je prolivena kantica crvene boje izazvala na Zemlji, može biti opasno jer će biti otkriveni. Čekati noć da to naprave

pod okriljem tame može biti prekasno. Pomoć potraži kod svog brata Malog Lo. Snalažljiv kakav je bio, Mali Lo odmah ponudi rješenje. Zajedničkim snagama iscrtat će na nebu pet duga, jednu za drugom, što će biti predivan prizor, ali i prirodni fenomen koji će tražiti detaljnije proučavanje. Svi pogledi bit će upereni u nebo, a onda će brisači nesmetano moći ukloniti crveni nered na Zemlji. Mali Lo posudit će svom bratu Malom Mo kanticu crvene boje iz svoje zalihe kako dugi ništa ne bi nedostajalo.

Mala braća krenuše u akciju. Duge koje su iscrtali tog dana na nebu bile su nešto najljepše i najveličanstvenije što su ljudi vidjeli. Svi su bili oduševljeni. Brisači su iskoristili priliku dok su svi zadivljeno gledali u nebo i počistili nered nastao na Zemlji. Sve je opet bilo kao i prije. Narod Malog Mo i njegova brata nastavio je po starom, uljepšavati nebo i izmamljivati osmijeh ljudima na lice stvarajući duge. Bio je to odličan dan, nered je bio uklonjen, a nebo uljepšano s čak pet duga. Nikad nitko nije saznao što se zapravo događa na nebu. Svi su i dalje vjerovali da znanstvenici imaju pravo. Mali Mo je od tog dana, kad se izvukao uz pomoć brata, postao najoprezniji i stvarao je najljepše duge koje su oči vidjele.

PRIČA ZA LAKU NOĆ

Nije li jadnom vuku nanesena najveća nepravda u bajkama? Zašto su baš njega pisci iz davnina odabrali kako glavnog krivca za većinu nedjela? Pojeo je Crvenkapicu i baku, ugrabio je kozliće, otpuhao je i zapalio kuće praščićima te tko zna što su mu sve već nepravedno natovarili na leđa. Jeste li ikad pomislili, onako iskreno u sebi – jadan vuk!

Uvijek je vuk dežurni zlikovac, ali zašto? Zašto baš vuk? Što je to davno napravio jadni vuk da je razbjesnio književnu svitu, i to tako jako da su ga naposljetku odlučili blatiti stoljećima u bajkama? U ovoj ćemo priči za laku noć ispraviti nepravdu i napokon osvjetlati nepotrebno zaprljani vučji obraz. Premda će mnogi reći „tko smo pak mi da imamo pravo ispravljati nepravdu“, mi smo nekolicina sanjara kojima je jednostavno stalo da se jednom zauvijek stane na kraj nepravdi koja je učinjena jadnom vuku. Pa, evo kako je to zapravo bilo. Nekoć davno u dalekom kraljevstvu živio je jedan vuk. Bio je sasvim običan, pravi vuk. Nije imao velike oči, ni tako velike uši, ni još veće zube – imao je sve baš onako kako to spada da jedan vuk ima. Čak nije znao glumiti baku, a pogotovo mu na pamet ne bi palo obući njezinu spavaćicu, noćnu kapicu i staviti naočale na nos. Naš vuk nije ni poznavao onu trojicu braće praščića, niti ga je zanimala mama koza i njezinih sedam kozlića. U davna vremena zemljom i svijetom harala je strašna glad koja je mučila ljude i blago do iznemoglosti. Nije joj se moglo stati na kraj. I baš u to doba blago je dobilo svoj naziv – blago jer su se domaće životinje zbog gladi počele cijeniti poput blaga, a onaj naš vuk k'o vuk ni po čemu se nije izdvajao, bio je poput svih ostalih gladaaaan! Jadan vuk. Što će? Kamo će? A strašna glad ne pita. Morila ga je poput najvećeg neprijatelja, kidala je njegovo tijelo u grčevima i postajao je on sve mršaviji i očajniji. Šumskih životinja nije baš bilo u izobilju. Kako je bila strašna zima, mnoge od njih se povukoše u svoja skrovišta, a i strašan led okovao je potok pa nije mogao ni ribu uloviti.

– Jaooooooooooo!!!!!! Jauuuuuuuuu!!!!! Auuuuuuuuuu!!!!!!!!!! Vauuuuuuuuuu!!!!!!!!!! – zavijao bi očajan kad bi ugledao mjesec jer je vjerovao da mu on može ispuniti želju da prestane biti gladan. Ali mjesec je bio samo mjesec i nije ga mogao čuti, niti mu ispuniti želju. Očajnom i umornom od gladi padne na pamet strašna ideja. Spustit će se s planine u selo. Tamo je čovjek, a čovjek ima staje i magarce. Oni su čovjeku hrana, a vuk je bio tako gladan i on je htio samo jesti i preživjeti. Očajan odluči ukrasti čovječju hranu kako bi mogao preživjeti. I spusti se vuk u selo, onako gladan i željan preživljavanja. U čovjekovu selu hrane ima u izobilju. Nije se vuk volio susretati s čovjekom, ali sad je bio očajan i želja za preživljavanjem tjerala ga je na ovaj očajnički pothvat. I upadne vuk u selo jedne večeri, provali u kokošinjac i zakolje nekoliko kokošiju. Spasio je svoj život tim činom, ali malo-pomalo navlačio i čovjekov bijes na sebe. Kako je zima bila sve oštrija, a hrane je bilo sve manje, vuk se sve češće počeo pojavljivati u selu tog čovjeka i klati mu životinje. Čovjek je bjesnio. Jedne večeri lovci organiziraše hajku na vuka i pravo za njim u planinu. Pucalo se iz pušaka i postavljale su se stupice. Čovjek je htio zaštiti svoje selo i blago, a vuk je samo htio preživjeti zimu. Susretnu se najbolji lovac i najgladniji vuk u planini. Dugo su se gledali, bez pokreta. Ni jedan nije htio skrenuti pogled ili prvi krenuti. Skrenuti pogled značilo bi biti slab, a ni jedan nije htio da drugi vidi koliko su zapravo očajni. Vuk zbog gladi, a čovjek zbog strepnje nad selom i blagom. Čovjek je držao prst na okidaču, a vuk je kesio svoje očnjake. Vuk nije mogao više čekati i skoči na čovjeka. Čovjek opali iz puške. Vuk zacvili i padne mrtav. Prije no što je pao nepomičan na pod, svojim zubima rastrgao je čovjekov vrat i najbolji lovac prisloni svoje mrtvo tijelo na njegovo krzno. Združili su se u smrti, kad nisu mogli u životu. A obojica su htjela isto. Pobjeći od gladi i preživjeti. No kako je vuku knjiga strana i njegov je život u planini, nije se mogao osvetiti čovjeku zbog one hajke. Neki su drugi ljudi odmah potom krenuli pisati razno-razne besmislice o vuku i blatiti ga stoljećima u pričama i knjigama, nanijevši mu neprocjenjivu nepravdu. Istina je, kako čuste, vrlo jednostavna i surova – vuk je samo htio pobjeći od gladi i preživjeti.

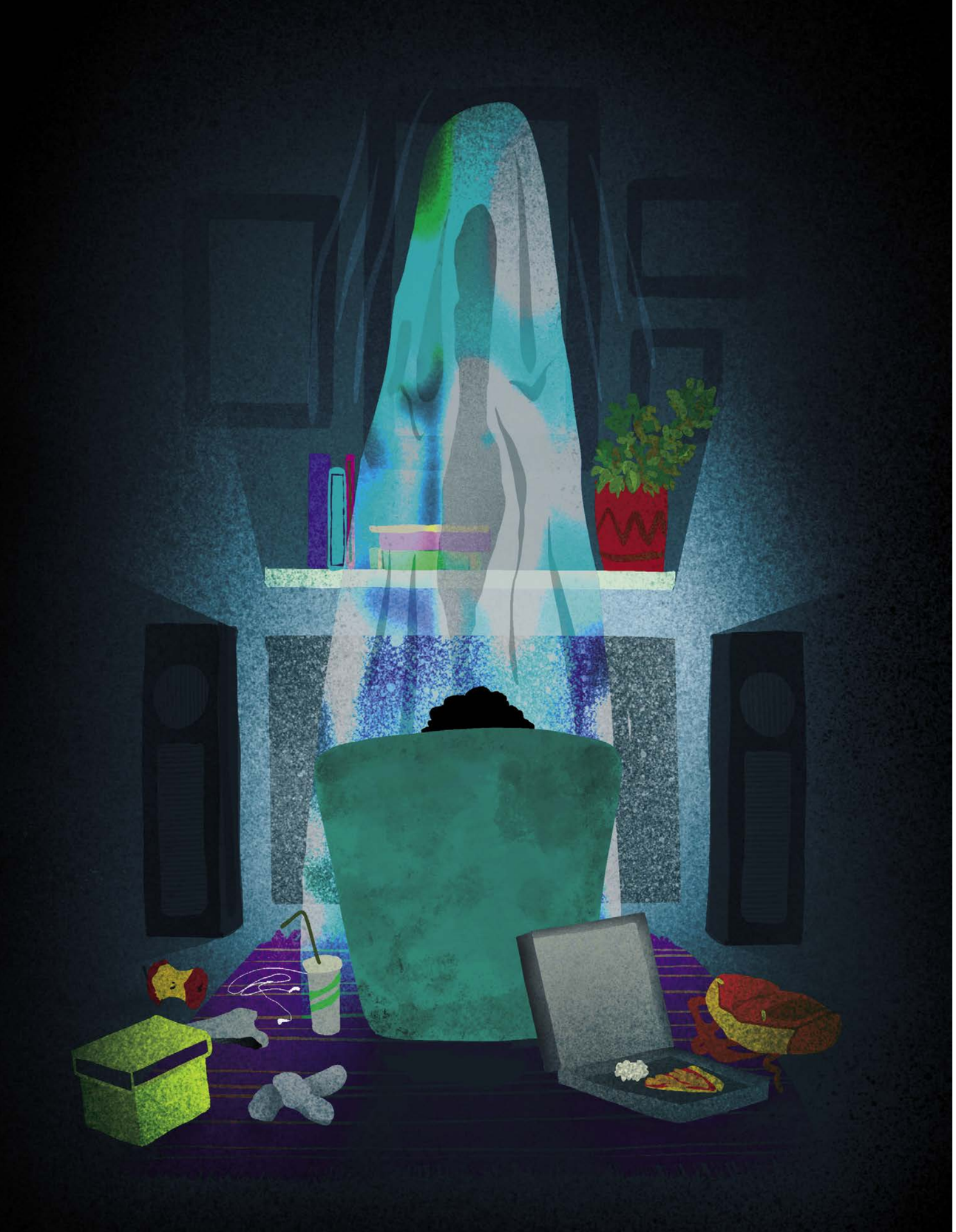

PRIČA O NEMARNU ČOVJEKU

Sutra ćemo, poslije ćemo, kasnije ćemo. To su bile najčešće riječi nemarna čovjeka. Nikad mu se ništa nije dalo, a sve što se moglo odgoditi, odgodio bi... Nemarni čovjek nikad ništa nije napravio kad bi mu se reklo ili ga se zamolilo, uvijek bi našao razlog zašto nešto ne učiniti ili odgoditi za kasnije, a i to kasnije nikad ne bi došlo, jer nemarni je čovjek računao da će ostali zaboraviti tijekom vremena na ono što su ga zamolili da im uradi. I uistinu, većina bi ljudi nakon nekog vremena prestala bilo što tražiti od nemarna čovjeka, jer dosadilo im stalno tražiti i pitati za njegovu uslugu koju nikad i ne bi napravio. I išao tako nemarni čovjek kroz život bez briga. Jer sve što ga je i trebalo moriti nije ga morilo. Uvijek je sve odgađao, pa tako i životne brige. No dođe dan kad na njegova vrata pokuca i sama Smrt.

– Dođite kasnije! Sutra ćemo o tome zašto ste došli! – vikne iz kuće nemarni čovjek, i ne provjeravajući tko je na vratima. No Smrt se ne odgađa. Poput duha prođe kroz vrata i stane tik pred čovjeka koji je u dnevnom boravku gledao televiziju. Iskreno govoreći, nije ni gledao televiziju, nego je prebacivao s programa na program – kasnije će on pogledati ono što ga zanima, a to kasnije nikad ne dolazi u njegovu životu. Jer nakon kasnije, postoji kasnije, pa još kasnije, pa još kasnije i tako unedogled. Baš kao kad dijete pita roditelje koji je najveći broj, a roditelj mu odgovori da ne postoji najveći broj jer svakom se broju može dodati još jedan, pa njemu još jedan i tako dalje. Baš kao kod nemarna čovjeka gdje je njegovo kasnije i poslije uvijek imalo kasnije i poslije, sve do beskonačnosti. A stan u kojem je živio nemarni čovjek? Bio je baš onakav kakav priliči nemarnu čovjeku. Nemarni čovjek i ne primijeti da Smrt stoji pored njega. Ona na njega puhne svojim hladnim dahom i povede ga sa sobom na putovanje u zagrobni život.

– Gdje sam? Što se događa? – pitao je nakon što se osvijestio i shvatio da plovi u lađi nekom rijekom. Strašni mu lađar ne odgovori, samo nastavi veslati.

– Čuješ li? Pitao sam te nešto. Gdje sam? Gdje me vodiš? – uznemireno će nemarni čovjek. Lađar ne izusti ni riječi. Samo nastavi svojim poslom.

– Tko si ti? Što se događa? – poviče.

Hrapavim, jezivim glasom lađar mu odgovori: – Poslije ćemo o tome. Reče tako i zaustavi lađu. Nemarna čovjeka uputi prstom pred vrata. On nastavi do vrata i pokuca. Ona zaškripe i otvore se. Ustrašen i zbunjen, nemarni čovjek uđe. Vrata se potom zatvore.

– Gdje sam? – jedva čujno prošapta.

– Pred sudom. Točno tamo gdje trebaš biti. – odzvanjala je jeka.

– Kakvim sudom?

– Sudom na kojem se sudi kakav ti je bio život, da bi znali što te čeka u smrti.

– Smrti? Pa ja nisam mrtav.

– O, da. Jesi. Nisi ni primijetio da je Smrt došla po tebe. Odgađao si posjet liječniku premda si imao sve simptome opake bolesti. Ali ne, sve je kod tebe bilo kasnije ću, pa tako i briga o zdravlju.

– Ali ne mogu biti mrtav, toliko toga imam još postići u životu.

– O, budalasti čovječe. Trebao si o tome misliti na vrijeme, a ne sve odgađati. Sve si odgodio, pa tako i svoj život. Ali smrt nema odgode, snašla te, točno onda kad je i trebala.

– Što ću sad? – očajan je bio čovjek.

– Točno ono što ti presudimo. U smrti nema odgode. Tako reče sud. Nemarni čovjek prvi put učini kako mu je bilo presuđeno, bez odgode. Prekasno je shvatio da je i vlastiti život u svojem nemaru odgodio. Ali kako reče sud – smrt se ne odgađa!

PRIČA O VILI ILI LJUBAVNA PRIČA

Negdje tamo, tamo daleko .... A ne, ne! Stanite! Naša priča ne ide tako. Ovdje, baš ovdje, tik tu do nas, baš u našem susjedstvu, tu se dogodila naša priča. U staklenom dvorcu živjela je zla kraljica. Zapravo, svi su mislili da je ona zla zato što je nikad nisu vidjeli, jer se ni s kim nikad nije družila i zato što je samo željela da je puste na miru. Kraljica iz staklenog dvorca bila je jako, jako tužna vila kojoj su ukrali sjaj. Nije bila ni zla ni ohola, samo tužna. Kako su joj ukrali sjaj, povukla se od svijeta, zatvorila u svoj stakleni dvorac i tugovala. Sjaj cijeloga toga silnog stakla, pogotovo kad ga obasja sunce, bio je jedini sjaj koji je sad imala. Nekad je to bila najsjajnija vila među svim vilama, nekad je imala i krila, ali onda je upoznala njega i sve je krenulo nekako predobro da bi bilo istinito. Zbog njega je tako sjajila da se izdvajala od drugih, on joj je i dao krila. Zbog njega je i bila vila! Sad je tugovala, sasvim sama u svome staklenom dvorcu u koji se zatvorila kako je nitko više ne bi vidio. Kako je nitko više nije vidio, ljudi su počeli zaboravljati tko je zapravo bila ona i počeli su pričati razno-razne priče.

– Samo mi nemoj slomiti srce. – prošaptala mu je jedne večeri.

Nažalost, upravo joj je to i učinio. Kako je sve počelo? Čini mi se nekako ovako. Beata je bila sasvim obična djevojka. Ljepuškasta baš koliko treba. Njega je upoznala sasvim slučajno, i ne sluteći u što će se sve to pretvoriti i u kojem će joj smjeru život krenuti. Bio je gizdavi mladić. Pravi ljepotan. Lomitelj ženskih srca. Mamitelj uzdaha. Ni s jednom se nije zadržao dovoljno dugo. Uvijek je bio u novom osvajanju i traženju. Upoznali su se sasvim slučajno. Gdje i kad, nije ni važno. Kako to dolikuje pravom zavodniku, krenuo je u svoj pohod. Međutim, Beatu ni najmanje nije zanimao. Nije voljela takve tipove. Godilo joj je što je pokušava osvojiti. On jednostavno nije shvaćao zašto njegov šarm na nju ne djeluje. Što se više trudio, ona ga je sve više odbijala. Upravo zbog njezine neosvojivosti on potpuno izgubi razum. I gizdavi mladić, lomitelj ženskih srca, prvi se put zaista zaljubi. Beata mu je osvojila srce. Ni o čemu više nije mogao misliti. Nije više mogao ni jesti ni spavati. Samo je o njoj mogao misliti. I on je postao više ona, nego on sam jer je samo o njoj mislio. Samo o njoj i ni o čemu drugom. Prvi put u životu posta zaista iskren i iskreno joj ponudi sve što je imao, a imao je samo život za nju. Beata se dugo premišljala. Bojala se opeći, bojala se da će joj slomiti srce kao mnogima prije nje, ali je isto tako shvatila i

vidjela u njegovim očima i u njegovu ponašanju, da je ovaj put drukčije i da je on zaista iskren. I ona mu se prepusti. Ljubav bljesnu kao nikad do sada. Stvarno ju je volio, stvarno ga je voljela. Takva ljubav, povjerenje, iskrenost, odanost i predanost bila je poznata samo u najljepšim romanima. A njihova je bila stvarna. I uistinu, pripadali su jedno drugom i živjeli jedno za drugo. Bili su jedno. Kao da je on sve te godine tragao za pravom stvari na tako pogrešan način. Kao da je na tako isprazan način tragao za ljubavlju kod bezbroj ispraznih djevojaka koje mu nisu mogle dati ono što je tražio. I napokon je sve to našao s Beatom. Ona isto tako. Godinama se skrivala zbog straha od ljubavi. A sad, kad se prepustila, shvatila je da jedino ako si voljen i ako voliš uistinu živiš. Čarolija se počela događati. Od sasvim obične djevojke, taman lijepe koliko je potrebno da djevojka bude lijepa, ona se pretvorila u najsjajniju vilu, koja je mogla i nemoguće učiniti mogućim. Zbog njegove ljubavi dobila je i svoja krila i letjela u visinama njihove nadnaravne ljubavi. On je postao iskren i odan svojoj voljenoj. Sve ono što do sada nije bio. Njezina vilinska čarolija i njega je preobrazila. No narod kaže da vrag ne spava i da uvijek smišlja kako upropastiti ljudima planove. Vjerojatno se priča o njihovoj ljubavi pročula i do njegovih tamnih odaja. Tako da je i sam vrag odlučio uplesti svoje prste. Strašna ljubomora jednog dana presiječe srce Beatina dragog. Bila je tako sjajna vila, tako prelijepa i zanosna da su se mnogi pomamili za njom. No nju nitko nije zanimao, osim njezina dragog. Voljela ga je svim srcem i za nju je postojao on i samo on. Ubrzo mu Beata svojom predanošću odagna te teške misli. Vrag se odluči još više poigrati s njima. Ne odustaje stari prevrtljivac tako lako. Začara Beatina dragog. I njegov se um pomrači. Strašna ljubomora mu sasvim obuzme um i misli. Strašne riječi, bolne, teške, neoprostive, izlazile su iz njegovih otrovanih usta. Vrag je samo sjedio u svojoj paklenoj jazbini i zadovoljno trljao ruke. Beata je ustrajala uz svog dragog. Nije mogla odustati. Ipak su oni bili jedno. Voljela ga je. Što je više bila uz njega, Vrag je sve više povećavao količinu otrova u srcu njezina dragog i njegove su riječi i djela bili sve teži i nepodnošljiviji. Sav taj teret koji je stavljen na njezina leđa otkinuo joj je krila. I Beata nakon dugo vremena više nije mogla poletjeti. No nije odustajala, voljela je to svoje muško biće. Znala je da mora ostati uz njega jer mu je sad najpotrebnija. Jer je vražji otrov u njemu najsnažniji. Znala je ako ustraje, ako otrpi, njen dragi će opet biti onaj stari, onaj kojeg je zavoljela i kojem se potpuno predala. Znala je da ga samo njezina ljubav može vratiti, samo njezina potpuna ljubav može ga ozdraviti. Nažalost, bila je u krivu. Vrag je uspio u svom paklenom naumu i odveo je njezina dragog. Premda je bio tu, uz nju, to više nije bila ista osoba, bio je to taman čovjek pomućena razuma i hladna srca od vražjeg otrova ljubomore. I učinio joj je ono što ga je na samom početku zamolila da joj ne učini. Slomio joj je srce. I vila je tad izgubila svoj sjaj. Priču dalje znate. Sasvim je nestala i povukla se u svoj stakleni dvorac. Jer odsjaj sunca na tisućama izrezbarenih stakalaca bio je jedini sjaj koji je sad imala. A nekad... I tako su ljudi počeli pričati i izmišljati raznorazne priče. Svašta su joj nadodali: da noću krade djecu iz kolijevki i žrtvuje ih samom nečastivom, kako bi krvlju nevinih povratila svog dragog; drugi su pak govorili kako se omamljena praščima

i napitcima skita po napuštenim tvrđavama i dvorcima i doziva utvare noći da zajedno plešu i tako dalje, i tako dalje... Istina je daleko od svega toga. Ona je samo jedna nesretna vila slomljena srca kojoj su ukrali sjaj.

PRIČA O TIŠINI

– Pssssttttt!!!! – reče . – Vrijeme je za spavanje.

– Ali, mamice! – uporna je bila djevojčica.

– Nema više „ali, mamice“, vrijeme je za spavanje. – još jednom će mama.

– Samo još jedna priča. Onda sigurno idemo na spavanje.

– Dobro. Ovo je priča o tišini. U ovoj priči priča samo tišina. Stoga sklopite okice i slušajte što će vam ispričati tišina. Djeca poslušaju majku. Ušuškaju se u svoje krevetiće, sklopiše oči i krenuše osluškivati tišinu. Majka ugasi svjetlo i izađe iz sobe.

A sad – tišina.

Što je to zapravo tišina? Je li ikad itko to zapisao? Je li tišina samo nedostatak zvuka ili je tišina tihi zvuk koji nitko ustvari i ne može čuti? Postoji li naposljetku tišina? Može li ona zaista postojati? Uvijek je negdje u pozadini neki tihi zvuk koji ne možemo čuti, ali je tu pa naposljetku i nema prave tišine, samo tihi zvukovi koji se ne primjećuju. A ako postoji tišina, gdje je, gdje se zapravo skriva? Na zemlji nije, u moru nije, u dubokom jezeru nije. Je li negdje skrivena daleko u svemiru? Ipak mu i sam naziv kaže SVEMIR – pa valjda je tamo carstvo tišine, kad vlada sveopći mir. Ako se tišinu ne čuje, to ne mora značiti da ju se ne može vidjeti. Namirisati? Osjetiti? Ima li tišina izgled, okus, miris? Je li topla ili hladna? Slana ili slatka? Miriše li na cvijeće ili na toplo pecivo? Je li lijepa ili ružna? Koje je boje? Što je to zapravo tišina? Što se događa kad pođemo na spavanje, sasvim utihnemo i prepustimo se tišini? Toliko je pitanja, toliko nepoznanica vezano uz ovu sveprisutnu gospođu, a tišina je svugdje i nigdje. Uvijek prisutna i uvijek odsutna. Kako ispričati priču o tišini? Možda bi bilo najbolje prepustiti njoj da priča, da nam priča tim svojim bešumnim glasom, da nam šapuće na uho i da nas miluje bezvukom. Ponekad baš onako nakon napornog dana, nakon svega, treba nam tišina i ništa ne odmara bolje od nje, a nekad pak ništa više ne umara od sve te silne tišine i kao da nam ta njezina silna tišina zaglušuje uši. Uh, koliko je toga rečeno ovdje, a još uvijek nije odgovoreno što je to zapravo tišina. Možda bi stoga i bilo najbolje priču o tišini ispričati tišinom, stoga, dragi moji, pssssttttt!!!

A sad – tišina!

PRIČA O MJEHURIĆU SAPUNICE

– Marice, operi ručice! – reče mama.

Marica pohita do kupaonice, otvori vodu i dobro nasapuna ručice. Maločas se igrala u vrtu s bratom, a prije večere trebalo je dobro oprati ruke. I dok je tako trljala svoje ručice, od sapuna se stvori divan mjehurić koji se odvoji s vrška njezinih prstiju i poletje kupaonicom.

– O, kako li je samo predivan. – pomisli Marica.

– Kako se boje presijavaju na njemu. Pa nešto ovako lijepo dugo nisam vidjela. I mjehurić sapunice bio je ponosan što ga Marica tako hvali. Još se više zacakli i zasjaji. Poput lahora letio je po kupaonici i uveseljavao djevojčicu. Gromki se osmijeh prolomi s njezinih usana. Što se više smijala Marica, to se više sjajio mjehurić. Okretao se tako zrakom, presijavao, caklio i igrao svojim bojicama po prozirnoj opnici.

– Marice, što se događa tamo unutra? – pokuca mama čuvši djevojčičin smijeh

– Ništa, ništa, majčice! Perem ruke.

– Požuri se, već si dugo unutra. Večera samo što nije. – još jednom će mama te ode postaviti stol za večeru.

-Tiho, moj sjajni mali prijatelju, moj mali mjehuriću, moj sapunasti balončiću. Ne smiju nas otkriti. – reče Marica. Mjehurić se malko zaustavi te potom ponovo nastavi svoj ples. Njegov se nastup nije mogao usporediti ni s čim do sada viđenim. Možda je bio nalik vrsnoj izvedbi kakva klizača s vrtoglavim skokovima, i to toliko sjajno da je od žirija koji je u kupaonici činio otac sapun, sestra šampon i daleki rođak deterdžent za rublje, dobio same desetke za nastup. Taman kad je htio izvesti najbolji skok i okret, vrata se otvore i mama oštrim glasom reče:

– Marice, večera je na stolu. Jesi li više oprala ruke?

– Evo me, stižem, mamice.

Kako je mama otvorila vrata kupaonice, tako je nastao propuh koji ponese mjehu-

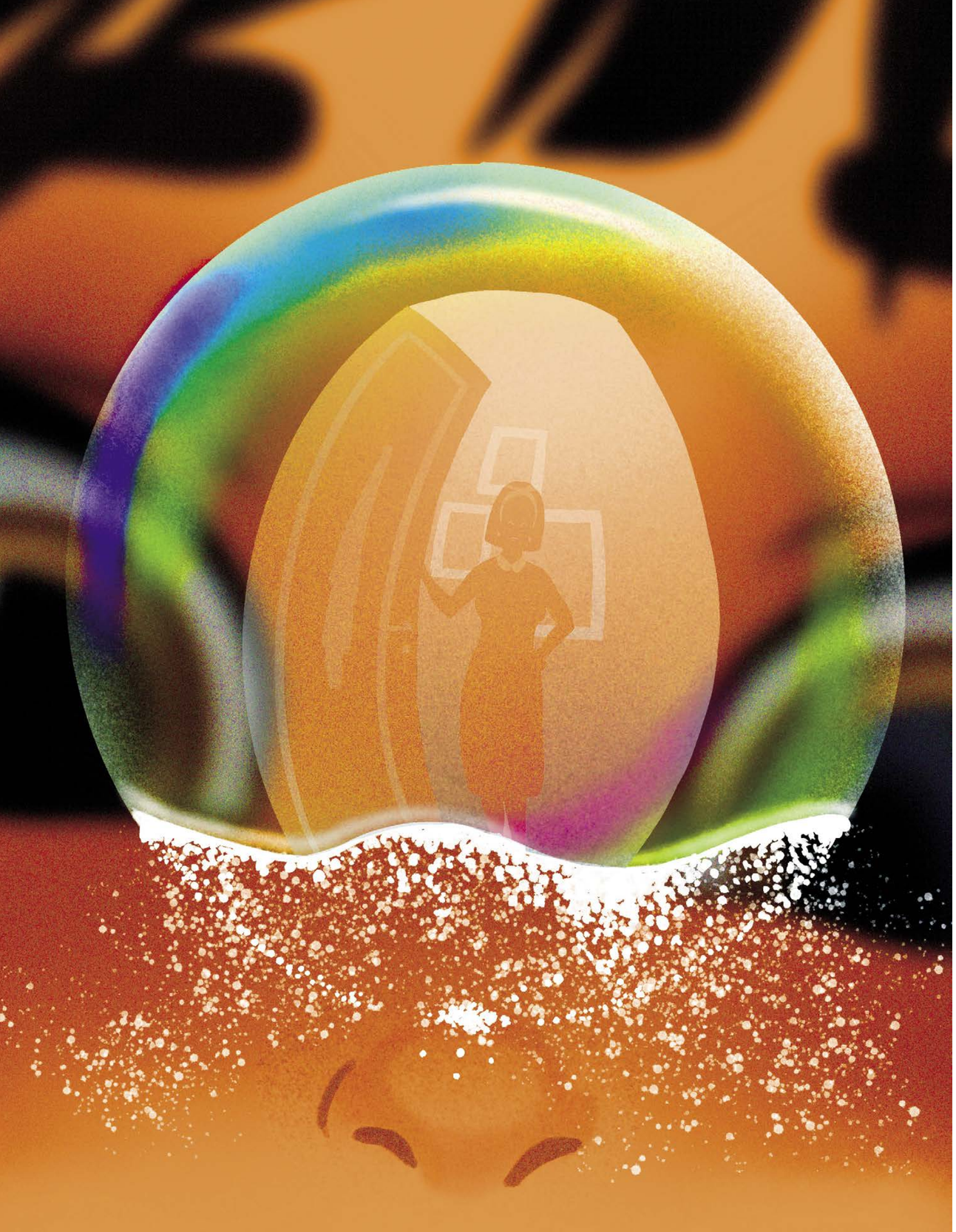

rić. Nespretno se okretao zrakom. Čim je Marica odgovorila mami, mjehurić joj sleti na nosić. Ona kihne, a balončić sapunice raspršiše se u tisuće sitnih svjetlucavih kapi.

PRIČA IZ MRAKA

– Laku noć, djeco! – reče baka i ugasi svjetlo.

Djeca sklopiše oči i usnuše. Tišina i Mrak zavladaše sobom.

– Napokon. – reče mrak.

Tišina mu odgovori u svom stilu – šuteći.

– Ah, da. Gospođica se drži visoko pa misli da jednom običnom, malom Mraku iz dječje sobice i ne treba odgovarati. A, moja tišino, tišinice, kadtad ćeš mi odgovoriti. Uostalom, imamo samo jedno drugoga i osuđeni smo jedno na drugo, stoga ti je bolje da se počneš pristojno ponašati, a ne ovako, samo prešućuješ odgovore na moja pitanja. Duriš se i ne želiš ni riječi izmijeniti sa mnom. Mislim, nije mi jasno, zašto si takva? Pa zar se još ljutiš na mene, što sam se skrivao pred bakom, iza ormara i ispod kreveta, kad je ono slučajno otvorila vrata i upalila svjetlo? Pa, mislim stvarno. A što bih ja trebao reći? – prigovarao je tako Mrak Tišini, čim su djeca zaspala. Tišina je samo mudro šutjela i puštala Mrak da brblja, a većeg brbljavca i većeg plašljivka od Mraka nije bilo, pogotovo ovoga našeg iz dječje sobe. Premda će mnogi reći da se boje Mraka, evo u ovoj se našoj priči najviše bojao Mrak. Bojao se, i to svega. Bojao se kad bi zaplakala mala Luca jer to je značilo samo jedno – stiže baka, pali svjetlo, a ti, moj Mrak, bježi i skrivaj se pod krevetom i iza ormara. O, bojao se taj i jutra. Bojao se i sunca, pogotovo onog ljetnog i dugotrajnog, njemu se gotovo nije moglo umaći. Ali snašao bi se naš Mrak. Zavukao bi se u ladice među knjige ili duboko u ormar, u džepove zimskih kaputa koje dugo nitko neće dirati. Čega li se još ono bojao Mrak iz dječje sobe?

O, da. Bojao se i noćnog ormarića jer na njemu je stajala lampa s onim opasnim dugmetom koje kad pritisneš tako brzo rastjera Mrak iz sobe. Bojao se Mrak i zida jer je na njemu bio prekidač za svjetlo. No junačio se pred ključanicom jer mu svjetlo koje je dopiralo iz nje nije moglo ništa. Istina, malo bi ga zapeklo, ali ništa više od toga. Zato se znao junačiti i šepuriti pred njom, ali čim bi shvatio da se kvaka miče i da netko otvara vrata, vrisnuo bi poput preplašena djeteta i skrio se pod krevet. Eto kako je zapravo plašljiv bio taj naš Mrak. Tako ga se lako moglo prepasti. Odmah bi kliznuo pod krevet i ne bi izlazio satima, sve dok ne padne noć. Rijetko bi se izvukao po danu. I to tako bojažljivo

i sve na prstima, i to samo onda kad bi mama spustila rolete i navukla zavjese. Iako tako plašljiv, Mrak je jako volio svoju Tišinu, i to onu kad djeca noću usnu jer je ipak on bio pravi Mrak iz dječje sobe, stoga mu je i dolikovalo da se zaljubi u Tišinu kad djeca usnu. Volio se maziti i milovati s njom u dugim zimskima noćima. To su bili njihovi trenutci za najduže druženje. Zagrlili bi se njih dvoje tako i sklupčali na mekom toplom jastuku male Luce, i spavali zajedno sve do jutra na njezinim trepavicama. A znate li što slijedi ujutro? Luca se budi, Tišina predaje sobu zvuku, a naš Mrak onako ustrašen bježi pod krevet jer većeg strašljivca od njega nema, pogotovo onog Mraka iz dječje sobe. Pa nek' se sada, nakon svega ovoga, još netko usudi reći da se boji Mraka.

INDIJANSKA PRIČA

Kojot Koji Zavija pušio je lulu mira s Orlom u Letu. Bilo je to jedino što im je preostalo činiti nakon svega što su jedno drugom priredili. Iako su bili zakleti neprijatelji, odlučili su sklopiti savez i zajedno se boriti protiv bljedolikog. Bljedoliki je nemilosrdno napredovao. Osvajao je njihovu zemlju, uništavao njihove usjeve, rušio njihove nastambe, krao im divljač i otimao žene. Sve se promijenilo otkad je bljedoliki stupio na sveto indijansko tlo. Nekadašnji neprijatelji odjednom su postajali najodaniji saveznici, baš poput njih dvojice – Kojota Koji Zavija i Orla u Letu. Nakon što su popušili lulu mira i zakopali ratne sjekire, odlučiše zaplesati ples kako bi prizvali bogove. Njihova im je pomoć u borbi protiv bljedolikog itekako trebala. Protiv njegova se oružja bilo gotovo nemoguće boriti. Bljedoliki je ovladao vatrom na njima do sada nepoznat način. Znao bi tako iz štapova koji ispaljuju vatru pokrenuti i zrak koji bi ih s velikih daljina znao zbaciti s konja i usmrtiti. Na tijelu poginulih nalazile su se rane poput onih od strijele, ali daleko opasnije i smrtonosnije. Kad bi bljedoliki upotrijebio štap koji ispaljuje vatru i pokreće zrak, ni jedna mu se strijela nije mogla suprotstaviti. Stoga su i trebali pomoć bogova. Zaplesaše ples svojih predaka i prizvaše bogove. Nebo se zatamni i prekrije teškim oblacima, munje sijevnuše, a gromovi zagrmješe. Kiša se prolomi iz oblaka. Znali su dobro njih dvojica da im bogovi govore grmljavinom i plaču kišom zbog teške sudbine koja ih je snašla otkad je bljedoliki stupio na indijansko tlo. Kojot Koji Zavija imao je viziju. Bogovi mu se obratiše i on je znao što im je činiti. Svoju viziju ispripovijeda Orlu u Letu. Trebalo je krenuti. Teški je zadatak bio pred njima. Morali su spremiti najbolje plemenske mladiće da im pomognu u borbi. Bljedoliki je uvijek bio korak-dva ispred njih. Svaka borba, bitka, rat – završavao je njihovim porazom. Plemena su im bila očajna. Tomu je trebalo stati na kraj. Samo jedna pobjeda nad bljedolikim vratila bi nadu. To bi značilo da bljedoliki nije nepobjediv i da se život može vratiti u normalu; da će se mustanzi vratiti na preriju; da će mladići opet loviti bizone; da će oženjeni muškarci ponovno uz rijeku dizati šatore, a svaka će skvo* opet vesti urese i perje na odjeću svojih voljenih.

Okupiše najbolje plemenske momke, okitiše se ratnim perjem, namazaše svoja lica božanskim oznakama i kao dvojica najhrabrijih poglavica povedoše svoje u borbu protiv bljedolikog. Čekali su ga u zasjedi nad klancem. Znali su da bljedoliki onuda mora proći sa svojim kočijama u kojima nosi bezvrijedne stvari, vrijedne samo bljedolikom, iz tko zna

kakvih razloga. Ugledaše ga na početku klanca, tik tamo na rubu rukavca rijeke. Trebalo je odigrati mudro i čekati da stignu na položaj gdje su najranjiviji, gdje se neće moći obraniti od njihovih napada. Stigao je taj trenutak, trebalo je krenuti u napad. Orao u Letu ispusti na tlo pero orla koje mu je kao amajliju dao plemenski šaman. Bio je to znak za napad. S obronaka u klanac spusti se horda podivljalih Indijanaca. Vitlali su svojim sjekirama i odapinjali svoje strijele. Trebalo je poraziti bljedolikog. Iako se činilo da će im zasjeda uspjeti, te da će ovaj put napokon pobijediti, bljedoliki izvadi štap s vatrom koji pokreće zrak te se mnogo mladih Indijanaca sruši na tlo, no združeni ratnici iz plemena Kojota Koji Zavija i Orla u Letu nisu odustajali. Znali su zašto se bore i bivali su srčaniji i sve žešće su napadali. Nažalost, njihove strijele nisu mogle ništa protiv štapova s vatrom bljedolikog. I on je još jednom pobijedio. Na tlo ranjen padne i Kojot Koji Zavija. U žaru borbe nije ni primijetio da je trenutak prije njega pao i Orao u Letu. Bilo je gotovo. Bljedoliki je pobijedio jednom zauvijek. Posljednjim tračcima snage privuče se do tijela Orla u Letu, uze ga za ruku i drhtavim, jedva čujnim, glasom prozbori:

– Prijatelju, oprosti što sam ti lagao. Bogovi su mi u viziji rekli da se mustanzi nikad više neće vratiti na preriju. Tako reče i sklopi oči. U daljini oglasi se kojot, a moćni orao preletje preko poraženih Indijanaca.

I bogovi iz vizije imali su pravo. Mustanzi se nisu vratiti na preriju, mladići više nikad nisu lovili bizone, oženjeni muškarci nisu ponovno uz rijeku dizati šatore, a nijedna skvo više nikad nije uvezla urese i perje na odjeću svojih voljenih.

*skvo= naziv za ženu na indijanskom jeziku

PRIČA O MOJOJ BABI

Ovo je priča o mojoj babi. Možda će mnogi reći da sam je trebala nazvati Priča o mojoj baki, ali ja to namjerno nisam učinila. Ja svoju babu nikad nisam zvala baka, stoga bi bilo glupo to napraviti ovdje samo zbog javnosti. Moja je baba za mene uvijek bila baba, najdraža baba na svitu.

Neopisiva je ta povezanost unuke i babe. Neka tajna veza koja ih spaja.

A moja baba – bila je to najbolja baba koju jedno dijete moje poželjeti. Tako topla, nježna i puna razumijevanja. Nije to bila neka visoko obrazovana žena, žena od velikih škola i svjetskog glasa. Bila je to jedna obična žena, ali njezina neobičnost i posebnost bila je u neograničenoj količini ljubavi i topline kojom me je obasipala. Ona je znala točno kako svojoj unuci učiniti djetinjstvo predivnim. Toliko sitnica i trenutaka kojih se sjećam s posebnim žarom nemoguće je ovdje ispričati jer moja je baba zaslužila da se o njoj napiše cijela knjiga, pa čak i trilogija ili romani u nastavcima, s obzirom na količinu stvari koje mi je omogućila u djetinjstvu. Ova pričica nije dovoljna da u nju stanu sve dobre strane moje babe. Ali, evo, barem ova crtica da je se sjetim i da svima vama pokažem koliko je velika zapravo bila ta mala, obična žena!

Moja baba. Moja je baba cijelog života naporno radila. Kako je živjela na selu, bilo je tu mnogo posla. Rodila je i odgojila šestero djece i imala trinaestero unučadi. Svaka joj čast na tome. Iako je naporno radila, uvijek je imala vremena za mene i moje dječje nestašluke. Nikad nije bila umorna, nikad nije bila nervozna. Sve je uvijek stizala i mogla. Sve je radila s tolikom lakoćom i žarom. E, takva vam je bila moja baba. Babe ću se najviše sjećati po glupostima koje je s nama djecom izvodila. Znate kako djeca vole nestašluke i gluposti, male nepodopštine i slično? E, moja bi se baba s nama toliko zaigrala da se nekad stvarno činilo da je ona najveće dijete među nama. Znala nas je baba malo učiti i ono što se kaže „šporkih riči“.

– Tribaju dica znat i to – govorila je. Premda smo znali svakakvih gluposti, bili smo dobro odgojeni i pristojni. Toliko bi se toga dalo napisati o mojoj babi Veroniki jer je stvarno bila najbolja baba na svitu zato je zaslužila da se jedna priča u ovoj knjizi napiše upravo o njoj. Nemojte mi zamjeriti što sam vam danas ispričala ovu priču, moja je baba to zaslužila!

USPUTNA PRIČA

Vjetar zapuše i ponese papirić s poda visoko u zrak. Nosio ga je gradskim ulicama, napuhivao na krovove kuća i kucao njime nježno o prozore. Svu puninu snage vjetar pokaza upravo u plesu zrakom tog papirića.

Papirić je na svoj put kroz grad s vjetrom krenuo iz male trgovine. Pao je s pulta i zalijepio se nekom kupcu na cipelu koji ga je tako iznio vani i ostavio na pločniku, gdje je papirić upoznao vjetar i odletio s njim na sasvim drugi kraj grada. U svom druženju s vjetrom papirić je vidio mnogo toga što slični papirići iz one trgovine gdje je sve počelo nikad neće vidjeti, ni doživjeti u svom papirnom životu. Vidio je i rijeku i brodove, vidio je zabavni park i mnoštvo razdraganih lica. Dotaknuo je lastavičin rep i umakao kiši pod balkon kad je maločas krenula iz oblaka. Zapleo se i u kosu neke dame, pozdravio kišobran otmjenog gospodina i nasmijao se zrakama sunca što su napokon rastjerale oblake.

Grane sunce, nestadoše oblaci i vjetar odluči utihnuti. Pozdravi se s papirićem i unese ga nježno u sobu neke djevojčice kojoj je bio otvoren prozor. Djevojčica je tiho jecala s glavom uronjenom u jastuk. Mama joj je upravo ostala bez posla. Uskoro će morati iseliti iz stana jer nemaju dovoljno novca za stanarinu. Nisu znali kamo otići. Bile su očajne. Premda djevojčica nije htjela pokazati mami da se boji, bila je prestravljena. Tješila je mamu jedva susprežući suze. Kad je mama otišla pripremiti večeru, sakrila se u svoju sobu, legla na krevet, prislonila lice na jastuk i bolno zajecala. Potom osjeti lagani povjetarac. Ustane da bi zatvorila prozor i ugleda listić na svom krevetu. Uzme ga u ruku i ushićeno vrisne. Potrči k mami da joj pokaže. Zagrliše se i zaplaču, ali ne od tuge, već od sreće. Papirić koji je usput krenuo na put s vjetrom – bio je dobitni listić lota.

UVRNUTA PRIČA

Bio jednom jedan mačak koji je odlučio biti pas i koji se ponašao poput psa. Čuvao je kuću, zakopavao kosti, naganjao mačke i mahao repom kad bi ugledao svog gospodara. Bio je sretan taj mačak koji je odlučio biti pas.

Jednog dana, dok je jurio tako ulicom naganjajući mačke, susretne pravog psa. Samo to nije bio pravi pas, već pas koji je odlučio biti miš. Prestravljen od horde mačaka koje su jurile ulicom, sakrio se taj pas pod automobil i bolno zacijukao. Kad je sve mačke rastjerao, mačak koji je odlučio biti pas, pas koji odlučio biti miš, promoli svoju glavu.

– O, hvala ti, prijatelju. Spasio si me. Da te nije bilo, crno bi mi se pisalo. Nije lako jednom mišu kad susretne hordu podivljalih mačaka. Zato i rijetko izlazim danju, samo noću. Sigurniji sam.

Njih se dvojica odmah sprijateljiše. Ni u jednom trenutku pas koji je odlučio biti miš ne primijeti da onaj pas koji ga je maločas spasio ustvari i nije pas, već mačka. Za njega je on bio pravi pas. Isto je tako bilo i s mačkom koji je odlučio biti pas. Ni u jednom trenutku ne primijeti da ono nije miš, već pas. Za njega je taj pas bio pravi miš. Postadoše pravi prijatelji. Mačak koji je odlučio biti pas sad je svakog dana čuvao psa, koji je odlučio biti miš, od uličnih mačaka.

PRIČA O MAMAROGI

Bila jednom jedna zločesta mama. Ustvari, nije ona bila zločesta, već vrlo stroga, stoga ju djeca iz susjedstva nazvaše Mamaroga.

Mamaroga je radila baš sve kako bi opravdala svoje ime. Nije djeci dopuštala jesti slatkiše, nije im dala da izađu kad je vjetrovit dan, nije ni dopuštala da se igraju loptom s djecom iz susjedstva u obližnjem parku. Za ručak se uvijek jelo mnogo povrća i ribe, nikakvi prženi krumpirići nisu dolazili u obzir. Palačinke se nisu razlijevale po tavi Mamaroge, a ni kolači ili sladoledni kupovi nisu bili na njezinu jelovniku. Zubi su se četkali pune dvije minute nakon svakog obroka, a posjet zubaru bio je omiljena vrsta zabave za nju. Nikakvi rođendani ni dječje zabave nisu dolazili u obzir, samo je cijenila rad i provodila disciplinu. U školu se nije kasnilo, Mamarogina djeca uvijek su bila precizna i točna. Baš pravi uzoriti klinci!

Ali nedostaje djeci djetinjstva, spontanosti, nestašluka i zabave. Preozbiljno je Mamaroga odgajala svoju djecu i nije shvatila da im silnom strogošću i disciplinom ubija djetinjstvo. Zato jednog dana njezinih dvoje uzoritih klinaca poželi da im Mamaroga više ne bude mama. Poželješe da im teta Katica iz susjedstva bude nova mamica.

Katica je bila sve suprotno od Mamaroge. U njezinoj se kući sve orilo od dječje igre i zabave. Kolači su se mogli jesti prije ručka, a i na spavanje se moglo ići da se ne operu zubi. Ako joj se nije dalo ustajati, mamica je Katica dopuštala svojoj djeci da ostanu u toploj postelji do mile volje, bez obzira na školu. Domaće su se zadaće pisale samo ako su to djeca stvarno željela, a ne zato što je to učiteljica naredila. Kad su ugledali jedne večeri zvijezdu da pada, uhvatiše se za ručice i zaželješe želju. Nisu ni pomislili da bi se mogla ostvariti. Ujutro se probudiše u svojim krevetićima. Sve osluškuju kad će Mamaroga ući u sobu i reći da je vrijeme za ustajanje i školu. Ali Mamaroge nigdje. Kako je dugo nije bilo, pomisliše da je vikend i da škole nema, ali vikend nije bio. Odlučiše ustati da vide što se događa, kad tamo... U sobi nije bilo Mamaroge, već je u krevetu dubokim snom spavala mamica Katica. Poveseliše se ono dvoje uzornih klinaca. No kad se pogledaše u ogledalo shvatiše da ni oni nisu više uzoriti klinci, već djeca mamice Katice. Želja im se ostvarila i sretni vrisnuše od sreće, što probudi mamicu Katicu.

– Što se derete? Pa još je rano. Pustite me da spavam!

– Ali, mamice, škola?

– Ma, kakva škola? Danas nema škole.

Jedva suspregnuše veselje i povik jupi. Odlučiše se vratiti u krevet, pošteno naspavati i ljenčariti cijeli dan ako treba. Uživalo je to dvoje uzornih klinaca što se pretvoriše u dječicu mamice Katice. Sobu nikad nisu spremali, po krevetima su skakali. Sladoled su jeli po cijeli dan, umjesto u školu odlazili su u park igrati se loptom. Mamica Katica sve im je dopuštala, no ubrzo shvatiše da je to zato što nju za njih uopće nije briga. Bilo je bitno samo da joj se maknu s puta i da nema nikakvih obveza oko njih. Djeca iz susjedstva više se nisu htjela igrati s njima jer nisu bili uzorni klinci, već dva raspuštenka što po cijeli dan naganjaju loptu. U školu više nisu išli jer ništa nisu razumjeli i gradivo je zbog zaostatka bilo nenadoknadivo. Poželješe i povrće i ribu umjesto slatkiša onog dana kad ih zaboliše zubi. Ali mamicu Katicu nije bilo briga.

I tad se sjetiše svoje divne Mamaroge. Njezine predanosti i truda. Sve pažnje, svega onoga što je radila kako bi ih dobro odgojila i pripremila za život, da stasaju u dobre, poštene i uzorne ljude. Sjetiše se ti uzorni klinci, što postadoše djeca mamice Katice, svoje divne i predane Mamaroge koja je sve činila upravo iz ljubavi prema njima. Zagrliše se i bolno zaplaču. Ugledaše ponovno zvijezdu padalicu na nebu. Ali ovaj put ne poželješe ništa.

– Dobro jutro, moja draga dječice! Buđenje! – reče mama toplim glasom kad uđe u sobu. Uzorni se klinci prenuše, iskočiše iz svojih krevetaca i snažno zagrliše svoju majku.

– Majčice, tako smo loše snove sanjali.

– Ma bit će sve u redu. Mama je tu. – reče im i pomiluje ih po glavi.

Uzorni klinci tako su bili sretni što se život vratio u normalu. Obožavali su svoju mamu i u svemu su je slušali i poštivali, baš onako kako je i ona njih oduvijek voljela, slušala i poštivala. Nikad je više nisu zvali Mamaroga i nikad više nisu ništa poželjeli. Kako se život vratio opet u normalu, ako nisu ništa poželjeli, dok je zvijezda padala one večeri kad spoznaše kako je zapravo teško biti dijete mamice Katice? Jednostavno. Zvijezda ih je htjela naučiti pameti, pokazati im što imaju i naučiti ih da cijene to što imaju. Zvijezda je padalica znala, premda nisu to izrekli na glas, da ponovno žele svoju mamu koja nikad nije ni bila Mamaroga – trebali su samo to naučiti.

PRIČA O DVA KVARIJESA

(a nisu Gric i Grec)

Živjela dva brata kvarijesa tik jedan do drugog na dječjim zubićima. Ako ste pomislili da je riječ o nekoj zabuni i da se radi o karijesu ili karijesima, u našoj priči nije tako. Oni su bili pravi kvarijesi, upravo zato što su kvarili zube, i to one dječje, stoga im je ime kvarijes sasvim dobro odgovaralo. Uostalom, tko je ikad čuo da djeca imaju karijes? Molim lijepo! Karijes živi u zubu odraslih, kod djece su sve to samo slatki mali kvarijesi. Baš poput ove naše dvojice što su živjeli na mliječnim zubićima male Anice.

Mala Anica bila je prava slatkica. (Pravi bombončić, pravi slatkiš, pravi šećer.) Koliko god je drugima bila slatka i draga, toliko je njoj bio sladak i drag šećer. Auuuuuuuuu!!!!!!!!! Toliko je voljela bombone, lizalice, sladolede, čokolade, praline, tortice, kolače, napolitanke, krokante, marcipane, ušećerene jabuke, orahe, bademe. Sve!

Mama je stalno upozoravala kako ne može tako dovijeka, ali Anica je nikad nije poslušala. Mama je, kao i obično, imala pravo. Upravo su se na dva Aničina mliječna zubića od svog tog silnog šećera doselila dva bratca kvarijesa. Joj, kako su samo sretna bila njih dvojica u Aničinim ustima, na njezinim zubićima. Slatkiša u izobilju. No kako su se previše raskalašili i počeli sve više i dublje bušiti njezine zubiće kako bi sebi izgradili što bolje tunelčiće za šećerne zabave, Anica je počela osjećati lagano probadanje na zubićima. Kasnije se probadanje pretvorilo u bubnjanje, pa u strašne bolove. Više nije mogla izdržati od bolova, to jest od zabave koju su sa šećerom organizirala na njezinim zubićima ona dvojica braće kvarijesa.

Mama ju odvede k zubaru. Zubar je znao da nema spasa. Riječ je o dva mliječna zubića koja treba hitno izvaditi. Anica se nije prepala. Htjela je samo da ta strašna bol prestane. Zubar učini što zubari čine. Anica osta bez dva zubića, ali napokon je bila zadovoljna jer je strašna bol prestala. Donese kući svoje zubiće i stavi ih ispod jastuka kako bi ih našla Zubić vila.

Pođe na spavanje i prvi put ne poželi slatkiše. Ujutro, kad se probudila, zubića nije bilo, a Zubić vila kao da je znala. Ispod jastuka ostavila joj je novu četkicu i pastu za zube. Anica otiđe sretno oprati zubiće. Strašna je bol prestala i ona je opet bila sretna. Ostala je ista onakva slatkica kao i kad je jela same slatkiše. Ali nakon posjeta zubaru odlučila je poslušati mamu. Tek sad je otkrila kako se prava slatkoća krije u prepunom tanjuru povrća i voća!

PRIČA O STOLU

Doručak, ručak, večera – pa i koji međuobrok i užina. Bila je to svakodnevica jednog stola. Nagledao se taj sa svojom obitelji svega u svome stolnom životu. I crtanja, i bojanja, i učenja, i teških razgovora, i tužnih trenutaka, ružnih riječi i rasprava, ali i obiteljskih zabava, druženja i veselica. Bio je pravi član obitelji, i to onaj možda najvažniji – onaj koji ih spaja. Oko njega bi se uvijek okupili svi članovi obitelji, pričali i raspravljali, smijali se, svađali, plakali, jeli i pili, ali i pisali pisma, čitali knjige i novine te stvarali predivne šarene likovne crtarije. Družio se stol i s ostalim članovima kućanstva. Prijateljevao je on s tanjurima, loncima, noževima, vilicama, a zavadio se koji put i s vrućim žlicama, kad bi ih Marica iz vrele juhe naslonila ravno na njega.

– Jao! Pa to peče! – uzviknuo bi stol.

– Ma daj se smiri! Proći će. A kako je tek meni? – uvriježeno bi mu dobacila žlica iz juhe. Pročitao je stol i koju vijest iz novina, pogledao u časopisu što je odjenula koja zvijezda iz Hollywooda te uzdahnuo na ljubavne stihove iz neke knjige poezije. Narješavao se on i križaljki i premetaljki i pitalica, a tek domaćih radova – što bi se o tome tek dalo pripovijedati. Priča se da se stol svojedobno i zaljubio u jednu sjedalicu, i to pravu ljepoticu s navlakom i mašnicom, ali joj je nažalost otpala noga kad se Marica jednom ljuljala i gledala televiziju. Sjedalicu su navodno odveli na popravak, ali se ona više nikad nije vratila, ostavivši stol slomljena srca. Nakon tog događaja više nikad nije bio isti. Povukao se u sebe i samo obavljao svoju stolnu dužnost, onako profesionalno, kako to dolikuje jednom stolu da sve odradi i izdrži, ali radio je to nekako bez duše i bez srca.

Godinama je bio uz svoju obitelj. Prošao je s njima gotovo sve. Vidio ih i doživio u svim životnim situacijama, spajao ih kad im je to bilo najpotrebnije.

Ali dođe dan da se obitelj odluči riješiti svoga starog stola. Odslužio je on svoje. Djeca su odrasla i odselila se, rijetko sad i dolaze, i to samo u posebnim prigodama. Trebalo je uzeti novi, manji, praktičniji stol. I tako stol završi na smetlištu. Očaj mu probode srce, gori od onog kad ga je napustila njegova voljena sjedalica.

Njegova obitelj, uz koju je uvijek bio, kojoj je vjerno služio, za koju je sve istrpio, bacila ga je poput stare krpe da istrune na smetlištu. Dugo nije mogao vjerovati da su

mu to učinili. Njegova Marica, njegova mala, slatka i nestašna Marica koja je voljela sate provoditi uz njega i crtati tako predivne crteže, iscrtati i po njemu koji cvjetić ili leptirića da bi ga uljepšala. To mu ne bi ona nikad napravila. Pa uz njega je odrasla u predivnu djevojku, uz njega je pisala pjesme svojoj nesretnoj tinejdžerskoj ljubavi, uz njega se mučila s matematikom, po njemu je prolijevala sok od kojeg bi stol kasnije bio ljepljiv. Ne! Ona mu to ne bi napravila!

Franko. Dragi, dobri Franko. On je ozbiljniji od Marice. On voli sjediti uz stol i rješavati križaljke i pitalice. On voli svoj stol.

Pa ni mama. Mama to nikad ne bi učinila. Koliko je divnih jela servirala na njemu, koliko gostiju ugostila, koliko dugmadi zakrpala, koliko kolača umijesila. Ne! Mama mu to nikad ne bi učinila.

Tata. Tata je uvijek bio pravedan. On je uvijek za stolom razgovorom rješavao teške životne trenutke. On je uvijek znao što učiniti. On neće ovo dopustiti.

Ali jest. I tata i mama, i Marica i Franko. Svi su mu to napravili. Njegova ga je obitelj napustila. Stol je bio sam, napušten i jadan. Spoznao je da svim stvarima dođe kraj pa tako i njemu, stolu iz blagovaonice, oko kojeg se obitelj okupljala godinama. Došlo je vrijeme da prihvati istinu i istrune. To je bila sudbina koja je čekala sve stvari na smetlištu. Ponosni stari obiteljski stol trulio je na smetlištu. Daleko je bio od svoga starog sjaja, svojih najboljih dana. Sad je bio samo hrpa starog drva, ostavljena da istrune i nestane.

Bila jednom jedna gospođa koja je voljela stare stvari. Uvijek je u njima vidjela neku ljepotu koju drugi ljudi nisu mogli primijetiti. Često bi tako posjećivala razne dražbe, rasprodaje, buvljake, ali i smetlišta. I baš jednog dana naiđe ona na smetlištu na onaj stari stol iz obiteljske blagovaonice. Oduševi se tom hrpom staroga, poluistrunutog drveta. Odnese ga u svoju radionicu i odluči mu vratiti stari sjaj.

Danima je radila na njemu, brusila ga, lakirala, premazivala i bojala. Bila je ushićena kad je bila gotova. Stol je bio savršen! Bio je ljepši nego ikad. Bio je ljepši nego kad je prvi put izašao iz stolarove radionice. Gospođa ga odluči prodati. Na potpuno obnovljenome, velikome obiteljskom stolu od punog drva dobro se moglo zaraditi.

I tako naš stol završi u izlogu neke prodavaonice.

Baš su pokraj izloga te radionice prolazili mama i tata koji su ga se nedavno riješili. Bili su u potrazi za novim stolom za svoju blagovaonicu. Mama se oduševi ugledavši stol u izlogu. Nešto je tako otmjeno bilo u tom stolu, ali i tako obiteljsko.

– Pa zar nismo rekli kupiti manji, praktičniji stol, sad kad su se djeca odselila? – upita je tata.

– Jesmo, znam. Ali nešto me u ovom stolu podsjeća na naš stari obiteljski stol i hvata me nostalgija za svim onim što smo proživjeli uz njega. Uostalom, možda bi nam baš ovakav stol dobro odgovarao kad nam stigne unučad pa da svi možemo zajedno za veliki stol. Sad će nas biti i više nego onda. Mislim da nam manji stol ne bi odgovarao. Gdje će nam sjediti djeca i unučad kad stignu za blagdane? Kupimo ovaj. Odlične je veličine, kvalitetan je, vidiš da je od punog drva, lijep je, a i podsjeća na naš stari obiteljski stol. Jednom riječju – savršen je za našu obitelj. – odgovori mama.

– U redu. Kupujemo ovaj. – zaključi tata.

I tako se stari obiteljski stol u novom sjaju vratio svojoj obitelji. Čim je prve kolače na njega spustila mama, stol joj je sve oprostio. Opet je bio tamo gdje je trebao biti. Uz svoju obitelj s kojom će još godinama dijeliti puno divnih i onih manje divnih trenutaka.

PRIČA O ČUPERKU

Margareta je bila djevojčica predivne, duge, ravne, tamne kose. Obožavala je svoju kosu. Sređivala ju je satima. Češljala, plela u pletenice, punđe, repiće, kikice ili ju je jednostavno pustila da joj pada do ramena. Svi su se divili njezinoj kosi. Uistinu, bio je to njezin zaštitni znak. A Margareta k'o Margareta, ponosila se svojim vlasima, zabacivala kosu i mrsila pramenove oko svoga prsta.

– Eno, stiže Margareta. – znala bi druga djeca na ulici govoriti.

– Joj, kako lijepu kosu ima. Kako je gusta i mekana. Blago njoj. – uzdisale su njezine prijateljice. Jednog dana mama je ranije no inače otišla na posao. Bio je prosinac i godišnje izvješće o radu moralo se dovršiti, stoga je mama užurbano izašla iz kuće. Margareta je još spavala. Kako je mama bila u žurbi, nije ju stigla probuditi za školu. Naime, bila je sva u mislima i pod pritiskom da se izvješće što prije dovrši da je potpuno zaboravila na svoju djevojčicu.

– Margareta! – sjeti se mama na poslu i brzo ju nazove.

– Halo!? – snenim će glasom Margareta.

– Margareta. Mama je. Ustaj, dijete, vrijeme je za školu! Požuri se! Brzo se spremi da ne zakasniš. Ja te nisam stigla jutros probuditi. Bila sam toliko zaokupljena poslom da sam skroz zaboravila. Oprosti. A sad, požuri! – reče mama i poklopi slušalicu.

Margareta pogleda na sat. Joj! Već je bilo 7.40, a u školi je trebala biti u osam. Nije voljela kasniti. Bila je odgovorna djevojčica. Brzo ustane, odjene se, opere zube i umije, uzme torbu i ravno u školu. Uspjela je. Nije zakasnila. U svojoj je klupi bila točno u osam sati, kad je i trebala biti. Odahnu. Ono što Margareta nikad nije zaboravljala je njezina kosa. No sad zbog brzine i straha da ne zakasni u školu potpuno je zaboravila na nju. Nije se stigla počešljati.

– Pa to nije moguće! Ja, Margareta, da zaboravim tako nešto? Jao! Pa svi će mi se smijati-mislila je tako u sebi.

Zamoli učiteljicu da je pusti u WC. Na ogledalu u WC-u imala je što i vidjeti. Kosa

je bila predivna, kao i inače, čak i odlična, s obzirom na to da joj nije posvetila pažnje kao dosad. No jedan mali čuperak stršio je i narušavao cijelu frizuru. Trsio se i virio, izvijao i uvijao. Ni voda iz slavine nije ga mogla smiriti i uklopiti u ostatak kose.

– Vražićak jedan mali, pa daj se smiri! Zašto viriš? – ljutila se Margareta, a on kao da je znao koliko ju ljuti i inatio se još više i više. Koliko god se trudila Margareta vodom i prstima uklopiti ga u ostatak kose, čuperak je sve više stršio. Margareta se na kraju pomiri i prizna čuperku da je pobijedio.

– Ah! – uzdahnu. – Više ništa neće biti kao prije. Više nitko neće govoriti: „Eno Margareta i njezina predivna kosa." Sad će svi govoriti: „Eno ona raščupanka."

Tužna se vrati u razred. Ni s kim nije ni riječi prozborila čitav dan na nastavi. Kad je zvono zadnjeg sata odzvonilo, brzo pohita kući. S prijateljicama se nije se ni pozdravila. Cijeli je dan držala spuštenu glavu da ne bi susrela podrugljive poglede drugih učenika. Ni s kim nije htjela razgovarati kako ne bi čula da joj se smiju i rugaju zbog raščupane kose. Na putu do kuće susretne prijatelja Petra. On joj je mahnuo, no ona odglumi da ga nije vidjela.

– Hej, Margareta! Hej! Čekaj me! Zajedno ćemo do kuće. – dovikne Petar.

– Super. Baš mi je to trebalo. – promrmlja.

– Što je? Što si tužna danas? – upita je Petar kad ju je sustigao.

– Ništa.

– Kako ništa? Cijeli dan ništa nisi govorila. Gledaš u pod, a na veliki odmor iz razreda nisi izašla.

– Nije ništa. – uporna je bila Margareta.

– Pa daj. Meni možeš sve reći.

– Slušaj, prestani! Kad kažem da nije ništa, onda nije ništa! – ljutito mu dobaci.

– Samo ti želim pomoći ako te nešto muči.

– Pogledaj! Pogledaj ovaj čuperak! Stalno viri!

– Margareta, tvoja je kosa predivna kao i uvijek i mislim da je taj čuperak baš sladak na tebi. Ponekad su baš te male nesavršenosti ono što nešto čini neodoljivim. Tako i tvoj mali čuperak. Mislim da zbog njega danas izgledaš tako slatko. – reče Petar i pogladi joj rukom čuperak. A čuperak kao da ga je razumio i s njegovim se dodirom napokon uklopio u ostatak kose.

– Hvala ti, Petre. Baš si mi pomogao. Sad se osjećam bolje. – nasmije se Margareta i malo zacrveni u licu. Naime, baš je Petar bio njezina skrivena simpatija i spoznaja da misli da i unatoč čuperku izgleda slatko, puno joj je značila.

– Jesi li zakasnila u školu? – za ručkom je upita mama.

– Ne, nisam. – odgovori joj Margareta.

– Kako je bilo u školi?

– Baš kako je i trebalo biti. – nasmije se zadovoljno Margareta. Napokon je prihvatila da ne mora uvijek biti sve na svom mjestu. Jer, kako joj reče Petar, upravo su male nesavršenosti ono što nešto čine neodoljivim. Kao i taj mali čuperak na njezinoj kosi. Upravo je zbog njega otkrila da je i ona Petru simpatija!

PRIČA JEDNOG ROBOTA

Robot Robi bio je jako tužan robot. Njegov životni san bio je postati klaun i nasmijavati ljude, ali tko je još čuo za robota klauna? Roboti su napravljeni kako bi pomagali ljudima u svakodnevnom životu, kod kuće ili na radnom mjestu. Ni jedan inženjer nije ih osmislio da bi nasmijavali ljude. Ljudi su to još uvijek mogli raditi sami. Uostalom, o čemu bi jedan robot mogao pričati da bi nasmijao ljude? O vijcima, zavojnicama, električnim motorima, prijenosnim tvrdim diskovima, radnoj memoriji, čipovima i slično? Pa koga bi to uopće zanimalo? Možda jednog robota, ali roboti nisu obraćali pažnju na takve glupe stvari, poput humora. Oni su bili dizajnirani i programirani da pomažu ljudima u bitnim stvarima.

– Ali smijeh je bitan. – mislio je robot Robi. – Kako netko uopće može živjeti bez smijeha? Smijeh je ljudima jako potreban. Njihov život bez njega jako je tužan. Dapače, primijetio sam da, ako su dugo tužni i bez smijeha, ljudi mogu postati bolesni.

I onda robotu Robiju padne odlična zamisao na pamet.

– Pa znam! Ja ću biti pravi robot za medicinske svrhe. Ja ću pomagati smijehom bolesnim ljudima da opet budu zdravi. Smijeh liječi! Smijeh čini čuda!

I robot Robi krene slijediti svoj životni san. No nije to tako lako. Uložio je mnogo truda i namučio se. Bio je nekoliko puta i na rubu očaja te pomišljao da odustane jer životni se san ne postiže preko noći. To je nešto što treba jako željeti i puno raditi na tome da bi se ostvario. Ponekad se unatoč svom trudu, muci, zalaganju i uloženom vremenu to i ne ostvari. Za sve je to potrebna i mrvica sreće.

A robot Robi ju je imao. Kao da je rođen pod sretnom zvijezdom ili ga je njegov inženjer napravio pod nekom sretnom zvijezdom. Život robota Robija i njegov životni cilj promijenit će zauvijek i sve živote robotske zajednice. Njegov uspjeh, liječenje bolesnika smijehom, unijet će revoluciju u svijet robotike i potaknuti sve ostale da se usude sanjati i postati ono što žele biti, da se ne pomire biti samo ono za što su programirani. Mogućnost odabira, slobodna volja koju je pokrenuo kod svoje vrste robot Robi, bila je nešto najveličanstvenije što je robot napravio. Robot Robi razvio se u mnogo više i mnogo važnije od onog za što je bio programiran. On je bio pravi medicinski robot koji je svojim

humorom vraćao osmijeh, ali ne samo osmijeh, već i nadu u ozdravljenje svakog bolesnika. Uistinu, bio je baš smiješan taj robot Robi i imao je pravo kad je govorio da smijeh liječi i čini čuda.

PRIČA O ZRNCU PRAŠINE

Mama podigne jastuk nakon što su djeca ustala iz kreveta i dobro ga protrese. Prozor je bio otvoren i zrake jutarnjeg sunca ulazile su u dječju sobu. One obasjaju oblačić prašine koji je mama protresla iz jastuka. Sitna, fina zrnca prašine sjajila su na suncu i lebdjela zrakom.

– Dobro jutro! – prozbori najmanje zrnce među njima. – Kako ste spavali, braćo? Ja sam usnuo tako divan san na obraščićima malene Julije. Sanjao sam da sam lastavica, da letim na jug do daleke obale Afrike, da pozdravljam Sunce svojim letom i donosim proljeće na svom repu.

– Ne budali, maleni! – odgovoriše mu starija braća. – Ti si samo prašina i ništa više. Uskoro će se vratiti mama, usisati pod i krpom prebrisati police i ormariće.

– Možda, ali ja sam barem usnuo jedan divan san i na trenutak zaplesao na zrakama sunca. – prozbori zrnce i spusti se s ostalom braćom na pod. Nakon što su djeca otišla u školu, u sobu uđe mama i primi se posla. Usisavačem je očistila tepih na podu, a vlažnom krpom prebrisala sve police i ormariće.

RIJEČ ZA KRAJ

Priče za Vinka napokon su ispričane. Važne su one, a ne onaj tko ih je napisao, stoga je čitatelju dovoljno da o piscu zna samo njegovo ime.

SADRŽAJ

1. PRIČE IZ SVEMIRA/NEMIRA

1. Priča s kraja
2. Priča o strašnom biću iz druge dimenzije
3. Svemirska priča
4. Priča o Mjesecu
5. Priča o Neptunu i njegovoj družini
6. Priča o tome kako je Saturn dobio svoje prstenove
7. Priča o potrazi

2. PRIČE SAME O SEBI

1. Strašna priča ili priča koja se boji
2. Sramežljiva priča
3. Nesretna priča
4. Priča ni o čemu
5. Priča koje nije ni bilo
6. Sasvim jednostavna priča
7. Nemirna priča
8. Tajanstvena priča ili priča koju nitko nije htio ispričati

3. PRIČE IZ BAJKI

1. Priča o Mrkom oblaku
2. Priča o čarobnom stablu

3. Priča iz kokošinjca

4. Priča o kapljici vode

5. Priča o dvama kamenčićima

6. Sasvim drukčija priča o kralju Arthuru

7. Priča o sjeni

8. Vinkova priča

9. Priča s duge

10. Priča za laku noć

11. Priča o nemarnu čovjeku

12. Priča o vili ili ljubavna priča

4. PRIČE O SVEMU I SVAČEMU

1. Priča o tišini

2. Priča o mjehuriću sapunice

3. Priča iz mraka

4. Indijanska priča

5. Priča o mojoj babi

6. Usputna priča

7. Uvrnuta priča

8. Priča o Mamarogi

9. Priča o dvama kvarijesima

10. Priča o stolu

11. Priča o čuperku

12. Priča jednog robota

13. Priča o zrncu prašine
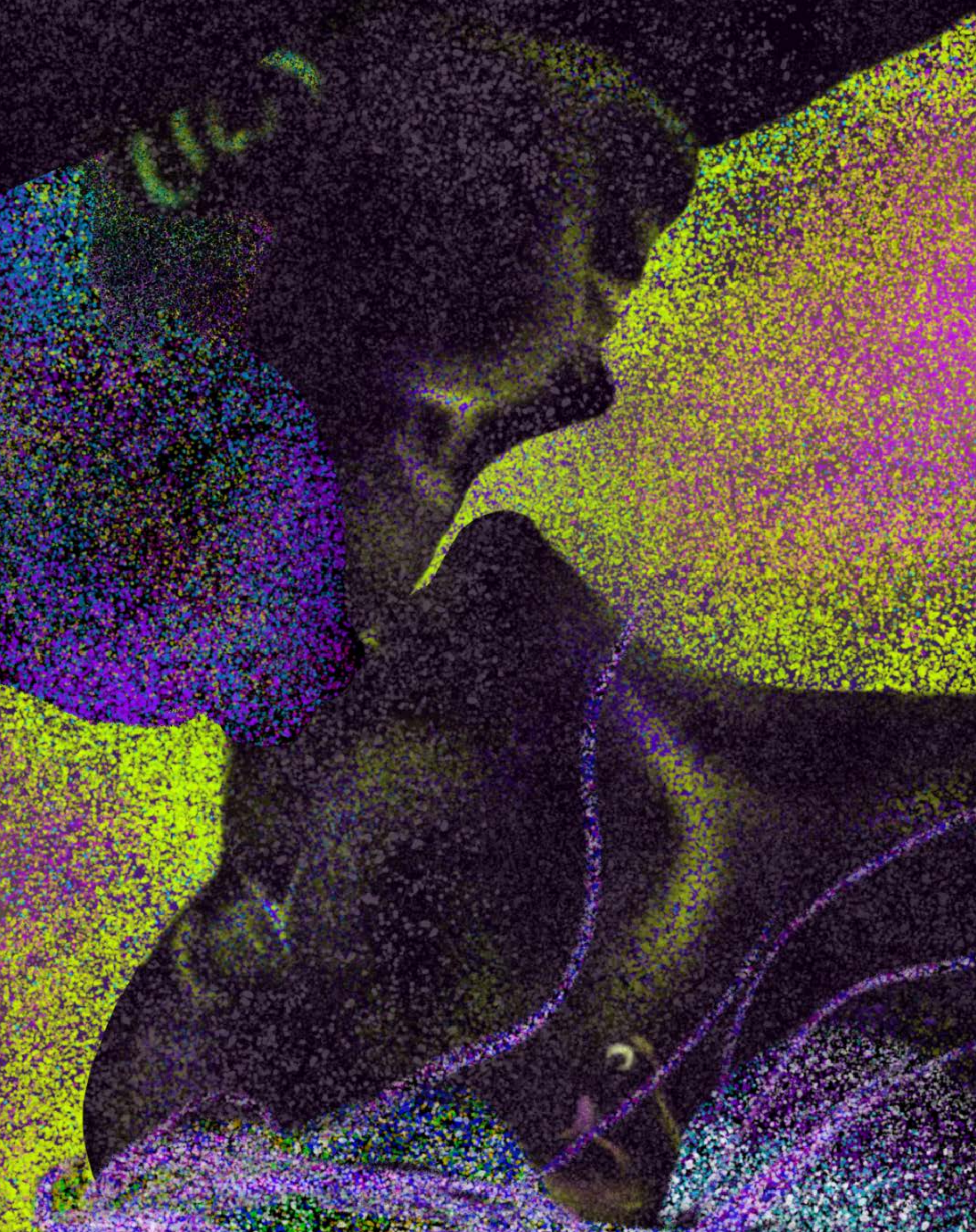
5. RIJEČ ZA KRAJ